Lanžhot

zpravodaj městského úřadu

4 2025
ročník XXII.
cena 10 Kč

Halloweenské odpoledne

foto Kateřina Paulíková

titulní strana: Kateřina Paulíková

OBSAH

Slovo starosty ... 4
Biosférická rezervace Dolní Morava ... 6
Usnesení ... 8
Kulturní akce ... 9
Společenská kronika ... 9
Lanžhotský blešák už potřetí ... 10
Předhodové zpívání ... 11
Hody ... 12
Dýňoplk ... 13
Halloweenské odpoledne ... 14
Ze života dětských cimbálových muzik ... 15
Cimmermani v Lanžhotě ... 17
Vzniká nová skupina pro místní historii ... 19
Okénko regionu Podluží ... 20
Okénko farnosti ... 21
Okénko Městské knihovny ... 22
Okénko školky ... 23
Okénko školy ... 26
Štajneři v Lanžhotě ... 30
Fojtíkova kronika ... 33
Habánský poklad ... 35
Ohlédnutí za životem Emila Kadlíčka ... 37
Utajené zahrávání hodů ... 39
Představitelé tradiční lidové kultury ... 45
Poslední Habsburkové ... 48
O tom, co spojuje „naše“ Dušičky s „našimi“ Vánocemi ... 50
I kuželkáři stárnou ... 51
Činnost tenisového oddílu v roce 2025 ... 52
Co se děje v rodinném centru Paprsek? ... 53
Začíná florbalová sezona 2025/2026 ... 54
Fotbal podzim 2025/2026 ... 55
Košt v Trnavě ... 58
Skautský podzim ... 59
Basketbalová sezóna je v plném proudu ... 60
Reprezentace Kynologického klubu ... 61
Kastrovaná kočka, spokojení páníčci ... 63

Krásné prožití vánočních svátků
a hodně štěstí v novém roce

přejí všem spoluobčanům
starosta, místostarostka
a všichni zaměstnanci města

Slovo starosty

Milí spoluobčané, vážení čtenáři lanžhotského zpravodaje,

před námi je poslední měsíc roku – čas bilancování, zklidnění a očekávání blížících se Vánoc. Jak praví známý citát: „Vánoce nejsou jen svátky. Jsou stavem mysli.“ A já věřím, že i u nás v Lanžhotě si tenhle stav mysli dokážeme udržet, i když předvánoční shon někdy připomíná olympijskou disciplínu.

Prosinec je tradičně nabitý událostmi a ten letošní obzvlášť. Rozběhly se stavební akce, které jsme dlouho připravovali, a rád bych vás seznámil s tím, co se v našem městě děje a na čem spolu s vedením města pracujeme.

Přístavba základní školy

Přístavba školy roste před očima. Hrubá stavba je hotová a práce se přesunuly dovnitř. Vzhledem k tomu, že se zde bude nacházet moderní kuchyně s tím nejmodernějším zařízením, odborné učebny chemie, fyziky a podobně, právě se osazují veškeré potřebné technologie – vzduchotechnika s rekuperací vzduchu, datové sítě, fotovoltaika… zkrátka vše, co z budovy dělá moderní školu 21. století.

Teď to uvnitř sice připomíná spíš laboratoř než školu. Zatím. Protože cílem naopak je, aby žádné technické rozvody a sítě nebyly ve finále vidět. Podstatné je, že už se řeší i vybavení a vzhled interiérů a postupně vše získává tvar a charakter běžného prostředí pro děti a učitele.

Velmi radostnou zprávou je, že se nám podařilo získat přiznání dotace ve výši 30,4 milionu korun, která významně pomůže rozpočtu města.

Nové informační centrum

Podobně rychle postupuje i výstavba nového infocentra. Budova už má své obrysy a pevně stojí na svém novém místě. Aktuálně se pracuje na uzavření otvorů a uvnitř probíhá instalace sítí. Jakmile bude objekt „pod střechou“, pustíme se do interiéru. Po dokončení se stane důležitým místem pro občany i návštěvníky – živým a praktickým centrem informací a služeb. Počítá se i s drobným prodejem toho, co je možné od místních dodavatelů nakoupit.

Rekonstrukce náměstí

Rekonstrukce náměstí je dalším velkým projektem. Mám velkou radost, že konečně po letech příprav a po překonání všech překážek bylo možné začít. Práce už zdárně postupují podle harmonogramu. Stavba přináší omezení, ale bez nich to jednoduše nejde. Cílem je moderní, funkční a bezpečný veřejný prostor pro všechny.

Vím, že velkou pozornost vzbudilo kácení původních vzrostlých stromů. Nebylo to lehké rozhodnutí a rozhodně jsme ho nebrali na lehkou váhu. Modernizace náměstí si bohužel vyžádala zásahy, které s původní výsadbou nebyly technicky slučitelné. Po pokácení se ukázalo rozsáhlé poškození a dutiny, které výrazně zvyšovaly riziko pádu. Zveřejněné fotografie

mluví samy za sebe. Šlo tu o bezpečnost lidí i majetku – a tu musíme vždy upřednostnit. Ponechání těchto stromů by tedy znamenalo značné riziko, které si jako město prostě nemůžeme dovolit.

Zároveň vás chci ujistit, že součástí projektu je nová, promyšlená výsadba, která má zajistit dlouhodobou životaschopnost zeleně a celkově příjemnější vzhled náměstí.

Autobusové zastávky a dočasná dopravní opatření

Nové autobusové zastávky jsou zkolaudované, což je výborná zpráva. Ta horší je, že kvůli stavbě školy i pracím na náměstí se autobusy momentálně nemohou otáčet tak, aby mohly zajíždět do zastávky na Nové ulici.

Při podmínce dodržení jednoho místa v centru obce a po dohodě s dopravci nebyla jiná možnost než zřídit výjimku u dopravního inspektorátu PČR a zřídit jednu společnou zastávku na Masarykově ulici. Samozřejmě, že se jedná o přechodnou záležitost a dočasné řešení. Vím, že to komplikuje cestování, proto děkuji všem za trpělivost. Dopravní logika má občas své vrtochy, ale nakonec se to celé usadí.

Příprava rozpočtu

Na radnici teď intenzivně pracujeme na rozpočtu města na příští rok. Je to vždy náročný proces, ve kterém musíme vyvážit potřeby investic, provozu a zároveň udržet finanční stabilitu. Naším cílem je zodpovědný a transparentní rozpočet, který současně posune Lanžhot kupředu.

Zákaz ohňostrojů a konec roku bez městských oslav

Tradiční oslavy konce roku tentokrát neproběhnou. Důvodů je víc. Ten první je jednoduchý – rozkopané centrum města není pro akci podobného rozsahu bezpečné ani vhodné. Druhým jsou nová legislativní pravidla, která vstupují v platnost už od začátku letošního prosince. Týká se to výrazného omezení používání pyrotechniky.

Opatření mají dle ministerstva životního prostředí zvýšit bezpečnost lidí, zvířat i životního prostředí. Novela zákona tak omezí oblíbenou kratochvíli o blížících se svátcích i oslavách nového roku. Jedná se o reakci na reálné problémy, nikoli snahu komukoli komplikovat život.

Omezení platí ve vzdálenosti menší než 250 metrů od konkrétních objektů, jako například zdravotnických zařízení, domovů pro seniory a stacionářů, útulků pro zvířata a zoologických zahrad, objektů k chovu zvířat a dalších citlivých míst. Cílem je ochrana lidí, zvířat i životního prostředí.

V této souvislosti bych vás rád požádal o maximální ohleduplnost ve městě. Vyzýváme k používání pouze v místech, kde nebudou bez varování rušeni lidé, děti, senioři a zejména zvířata. Uvědomme si, že radost jednoho by neměla být vykoupena stresem druhého – a to platí obzvlášť v období Vánoc.

Kulturní akce

Prosinec bývá štědrý i na kulturu. I přes předvánoční shon vás srdečně zvu

na prosincové koncerty a další kulturní akce, které pro vás připravují spolky, škola i město. Program najdete uvnitř zpravodaje. Adventní koncerty, výstavy, programy pro děti i dospělé – je toho více než dost, aby si každý našel svou chvilku radosti. A možná i svařák, který sice neřeší všechny světové problémy, ale spraví náladu aspoň na chvíli.

Vánoční přání

Děkuju vám za důvěru, trpělivost i nadhled, se kterým společně zvládáme proměny našeho města.

Na závěr mi dovolte popřát Vám i vašim blízkým požehnané a klidné Vánoce plné lásky, porozumění a klidu. Ať máte doma mír, v srdci teplo a v novém roce dost sil na vše dobré, co vás čeká. Přeji vám všem pevné zdraví a mnoho štěstí!

Váš starosta

Biosférická rezervace Dolní Morava reprezentovala náš region v Číně

Dr. Petr Čupa,

ředitel BR Dolní Morava, o.p.s.

DOLNOMORAVSKÝ biosférický region

Biosférická rezervace (BR) je území, které na základě národní nominace vyhlašuje světová organizace UNESCO v rámci Programu Člověk a biosféra (Man and Biosphere – MAB). Navzdory svému názvu to není čistě ochranářská instituce. Je to koordinační platforma, jakási „agentura udržitelného rozvoje“, která pod společnou vizí vývoje regionu spojuje různé subjekty a pomáhá jim naplňovat jejich cíle udržitelným způsobem.

UNESCO svolává každých deset let Světový kongres biosférických rezervací, aby vyhodnotilo pokrok, sdílelo zkušenosti a stanovilo budoucí směřování Programu MAB. Minulý kongres se konal v peruánské Limě, (2016) a ten letošní, v pořadí pátý, se uskutečnil od 22. do 26. září v čínském městě Hangzhou. Sešlo se zde více než 2 000 účastníků, včetně vědců, komunitních lídrů, ochránců přírody, podnikatelů, koordinátorů BR a politiků, aby společně diskutovali o přínosu BR k ochraně přírody a udržitelnému rozvoji.

Byl schválen nový Strategický akční plán MAB na období 2026–2035, který bude určovat směřování všech BR celou příští dekádu. Přestože je u nás v současnosti šest biosférických rezervací (5 z nich je národní park nebo CHKO a jejich agendu zaštiťuje Ministerstvo životního prostředí), za Českou republiku se zúčastnil, jen díky podpoře místních subjektů, pouze zástupce BR Dolní Morava, na jejímž území se nachází i vaše obec.

Na pořadu jednání bylo i hodnocení periodických zpráv, včetně hodnotící zprávy BR Dolní Morava, vyhlášené v roce 2003. Zprávu musí předložit vždy po 10 letech každá BR, aby mohla obhájit svůj statut

v rámci UNESCO. Hodnocením se zabývá Mezinárodní koordinační rada (MAB ICC), která je nejvyšším orgánem Programu MAB. V případě BR Dolní Morava konstatovala, že všechna dřívější doporučení byla splněna, což vedlo k posílení spolupráce na mezinárodní úrovni.

Rada také ocenila BR Dolní Morava za její úsilí o udržení a posílení řízení s přímým zapojením obcí, podnikatelů nebo Mendelovy univerzity. Jako jediná v ČR totiž není řízena žádným orgánem ochrany přírody a místo toho využívá formu obecně prospěšné společnosti. Tento způsob managementu je jmenovitě uveden jako modelový v Technických směrnicích pro biosférické rezervace UNESCO, což se žádné české BR doposud nepodařilo dosáhnout. Rada dále konstatovala, že všechny funkce BR jsou plněny vyváženě, prostřednictvím konkrétních projektů.

Z úspěšných aktivit Rada vyzdvihla mimo jiné projekt revitalizace Zámeckého rybníka v Lednici, který byl financován prostřednictvím Operačního programu životní prostředí, ale který by nebylo možné realizovat bez pomoci pana Fabičovice a jeho společnosti Alcadrain, který na spolufinancování obnovy této lokality, jež proběhla pod dozorem orgánů ochrany přírody, přispěl částkou přes 15 milionů korun. Z dalších aktivit byl přímo zmíněn i projekt „Olivetská hora“ v Mikulově, spolufinancovaný společností MND, a.s. nebo projekt Monitoring biodiverzity a ekologických změn v lužních lesích a loukách na soutoku Dyje a Moravy, který díky podpoře státního podniku Lesy ČR, poskytl podklady pro zlepšení lesních hospodářských plánů a zjištění aktuálního stavu pro přípravu možných opatření na ochranu přírody.

V rámci hodnotící zprávy byl předložen i návrh obyvatel a subjektů našeho regionu na rozšíření a přejmenování BR Dolní Morava, který byl Radou schválen. Rozloha se tak zvýšila ze současných 349 na 556 km2. Území nyní zahrnuje celý Dobrovolný svazek obcí Mikulovsko, většinu území svazku obcí Lednicko-valtický areál a jižní část Regionu Podluží.

Schválena byla i změna jména na **Dolnomoravský biosférický region**, protože slovo rezervace v původním názvu nesprávně naznačovala zaměření výhradně na ochranu přírody. Ze stejného důvodu se jako biosférický region označují biosférické rezervace například v Kanadě.

Rada na závěr svého hodnocení ocenila intenzivní mezinárodní spolupráci biosférické rezervace, mimo jiné i v rámci Mezinárodní sítě modelových lesů a dospěla k závěru, že lokalita splňuje kritéria Rámcových stanov Světové sítě biosférických rezervací.

Dolnomoravský biosférický region tak statut biosférické rezervace UNESCO pro vaši obec udrží i pro nadcházejících deset let.

Výpis z usnesení ze 16. zasedání Zastupitelstva města Lanžhot

Z/16/25/1 Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje navržený program jednání.

Z/16/25/2 Zastupitelstvo města Lanžhot určuje ověřovateli zápisu pana Borise Didova a paní Petru Pincelovou a zapisovatelku Ing. Annu Strakovou.

Z/16/25/3 Zastupitelstvo města Lanžhot bere na vědomí informace o aktuálním stavu přípravy realizace výstavby optické sítě v Lanžhotě.

Z/16/25/4 Zastupitelstvo města Lanžhot bere na vědomí plnění rozpočtu města Lanžhot k 30.08.2025.

Z/16/25/5 Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje rozpočtové opatření č. 4/2025.

Z/16/25/6a Zastupitelstvo města Lanžhot

a) schvaluje prodej pozemku parc. č. 2619/422, druh pozemku – ostatní plocha, způsob využití – jiná plocha, o výměře 37 m2 odděleného z pozemku parc. č. 2619/48 na základě GP č. 2513-110/2025 vypracovaného společností GEPROSTAV geodézie s.r.o., ověřeným Ing. Petrem Helískem dne 24.04.2025 zapsaného v katastru nemovitostí Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav na LV 10001 pro k. ú. Lanžhot, společnosti EG.D, s.r.o., IČO 21055050, se sídlem Lidická 1873/36, 602 00 Brno – Černá Pole, za cenu ve výši v místě a čase obvyklé celkem 33.300 Kč;

b) ukládá starostovi města Lanžhot jménem města uzavřít smlouvu podle bodu a) tohoto usnesení a tuto smlouvu podat příslušnému katastrálnímu úřadu spolu s návrhem na vklad vlastnického práva podle této smlouvy do katastru nemovitostí.

Z/16/25/6b Zastupitelstvo města Lanžhot

a) schvaluje koupi id. 1/2 pozemků parc. č. 1609/226, 1609/227, 1609/282, 1609/285 zapsaných na LV č. 4215 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Břeclav, pro katastrální území a obec Lanžhot, od spoluvlastníka ČR –Státní pozemkový úřad, IČO 01312774, se sídlem Husinecká 1024/11a, Žižkov, Praha 3, za cenu zjištěnou (úřední) dle ZP č. pol. 060361/2025 (8655) včetně znalečného v celkové výši 631.320 Kč;

b) ukládá starostovi města Lanžhot jménem města uzavřít smlouvu podle bodu a) tohoto usnesení a tuto smlouvu podat příslušnému katastrálnímu úřadu spolu s návrhem na vklad vlastnického práva podle této smlouvy do katastru nemovitostí.

Kulturní akce

10. 12.	Česko zpívá koledy
11. 12.	Přednáška – Michal Bernát - Čína
12. 12.	Slavnosti světel
26. 12.	Štěpánská zábava
26. 12.	Žehnání vína
9. 1.	Přednáška – Leoš Dostoupil – Francouzi v Lanžhotě
10. 1.	Krojový ples
31. 1.	Společenský ples města
13. 2.	Ples MZŠ
14. 3.	Košt vín
28. 3.	Jarmarktour - z garáže do garáže
10. 5.	Den matek

Společenská kronika

Martina Srholcová, matrikářka

Narozené děti

Kristýna Bienová
Natálie Koudelková
Vilém Lenkovič
Beata Babičová
Zoe Pechánková

Úmrtí

Květoslava Vlková	**75 let**
Anna Bartošová	**82 let**
Ludmila Uhrová	**99 let**
Anna Šestáková	**69 let**
Michal Tuček	**83 let**
Anežka Tučková	**94 let**
Martin Ciprys	**88 let**
Jan Grbavčic	**91 let**
Ladislav Fojtík	**68 let**
Ladislav Fojtík	**68 let**
Radka Petrlová	**63 let**

Občany dožívající se významných životních výročí již nebudeme z důvodu zpřísněné ochrany osobních údajů uvádět. Pokud chcete, aby bylo zveřejněno jméno jubilanta, přineste, prosím, písemný souhlas na Městský úřad Lanžhot před uzávěrkou zpravodaje.

Za pochopení děkuji.

Lanžhotský blešák už potřetí

Petra Blaščíková

Koncem léta proběhl v Lanžhotě již 3. ročník oblíbeného Lanžhotského blešáku. A i tentokrát se potvrdilo, že tu správnou atmosféru vytváří především lidé, kteří se rozhodnou přijít – ať už jako prodejci nebo kupující.

Počasí nám přálo a o příjemný hudební doprovod se postarala kapela Late Bloomers. Návštěvníci si mohli projít stánky 25 prodejců, zapojit se do pestrého rostlinného swapu (největším lákadlem byla ochutnávka plodů Akebia quinata) nebo se osvěžit nápoji od restaurace Podlužan. Sladkou tečkou pak byly domácí dezerty od sester Labudových.

Pro děti byla připravena pohádka O Krtečkovi a hvězdě či O líné holce, a to v netradiční podobě japonského divadla kamishibai. Nechyběl také knižní bazar naší paní knihovnice a možnost darovat nepotřebné věci, které následně putovaly do charity Adra.

Těší nás, že Lanžhotský blešák láká nejen místní, ale i hosty z okolí – a dokonce i ze zahraničí. Postupně se tak z něj stává nejen prostor pro udržitelnost, ale také krásné sousedské setkání všech generací.

Děkujeme všem, kdo dorazili, a už teď se těšíme na další ročník!

foto Silvie Hrubá Markovičová

Předhodové zpívání

redakce

foto Kateřina Paulíková

V pátek 12. září 2025 se v sále restaurace Podlužan rozezněly tóny lidových písní, které navodily atmosféru plnou radosti, hrdosti i nostalgie. Tradiční Předhodové zpívání, pořádané Mužáky z Lanžhota ve spolupráci s městem Lanžhot, přilákalo milovníky folkloru nejen z blízkého okolí, ale i z širšího regionu.

Na pódiu se vystřídaly hned čtyři mužské sbory – z Bánova, Hodonic, Valtic a samozřejmě domácí lanžhotský sbor, který večer nejen zahájil, ale také uzavřel s nezaměnitelným temperamentem a srdečností. Atmosféru večera navíc krásně dokreslily i místní ženské hlasy a sólisté, kteří svými výkony dojali nejednoho diváka. Každé vystoupení bylo malým příběhem – od vtipných a rozpustilých písní až po ty, které vyprávěly o lásce a životě na Moravě.

Hudební doprovod obstarala cimbálová muzika Guraš, která svým energickým a zároveň citlivým přednesem podtrhla kouzlo každé skladby. O nemalé překvapení se postarala i dětská cimbálová muzika Kanafaska, která svým živelným vystoupením potěšila nejen rodiče a prarodiče, ale i všechny ostatní přítomné. Jejich nadšení, talent a radost ze hry byly nakažlivé – a ukázaly, že folklór má v Lanžhotě a okolí silné pokračovatele.

Po skončení oficiálního programu se večer zdaleka nekončil. Účinkující i hosté se spontánně přesunuli k cimbálu, kde pokračovalo zpívání, hraní a družná zábava.

Celý večer se nesl v duchu sounáležitosti, hrdosti na tradice a radosti ze setkání. Předhodové zpívání tak opět potvrdilo, že folklór není jen o minulosti, ale i o přítomnosti – o lidech, kteří ho žijí, sdílejí a předávají dál. Díky takovým akcím folklór v Lanžhotě nejen přetrvává, ale doslova vzkvétá.

Hody

Vojtěch Kos, stárek

Lanžhot letos znovu ožil tak, jak to umí jen on. O zářijovém víkendu se ulice města proměnily v moře barevných krojů, zpěvu a nádherného tance.

Hody oficiálně začaly v sobotu stavěním máje. Ačkoliv nám ráno počasí vůbec nepřálo a vypadalo to, že celý den propršÍ, nakonec se rozjasnilo a hody mohly začít v plné parádě. Největší stres odpadl až ve chvíli, kdy byla mája úspěšně postavena.

Hodová neděle, kdy se šlo pro Vaška, byla doslova úžasná. Kapela Moravská 12 se postarala o výbornou atmosféru plnou zpěvu, tance a smíchu. I když se večer ochladilo, a nakonec jsme se museli přesunout do sálu, nálada zůstala výborná a hodová zábava pokračovala až do noci.

Hodové pondělí bylo také úžasné. Počasí nám přálo – krásně slunečno a teplo. Mužáků bylo požehnaně, za což jim patří velké díky. Skaličané se postarali o nádherné mužácké sólo a skvěle zahrané hošije. Tentokrát si zábavu bylo možné užít i venku.

Hody se prostě povedly a znovu se ukázalo, že Lanžhot žije.

Děkujeme všem, kteří nám pomohli – ať už s hody, plesem nebo jinou akcí.

Bez vás by to nešlo.

foto Dagmar Hlešicová

Dýňoplk – podzimní slavnost chutí a hudby

redakce

V neděli 28. září 2025 se dvůr místního muzea proměnil v útulné místo plné podzimních barev, chutí a přátelských setkání. Konal se zde už druhý ročník stále oblíbenější akce s názvem Dýňoplk – pohodové odpoledne věnované nejen dýním na všechny způsoby, ale i dobré náladě, hudbě a tvořivé zábavě pro děti.

A že bylo z čeho vybírat! Dýně tu hrála hlavní roli v desítkách rozmanitých podob – od tradiční dýňové polévky přes slané pomazánky až po sladké dorty, slané koláče, rolády a muffiny. Nechybělo ani dýňové latté, originální dýňový drink nebo čerstvě upečený domácí chléb s dýňovými semínky. Vůně koření, bylinek a pečených dobrot se nesla celým prostorem a lákala k ochutnání. Mnozí návštěvníci si proto kromě zážitků odnášeli i zásoby dobrot s sebou domů.

Hudební doprovod obstaral od 15.30 hod. Pavel Vintrlík, který svým vystoupením krásně dokreslil uvolněnou atmosféru. Zazněly známé písně a dvorek tak ožil nejen chutěmi, ale i melodiemi.

Program však nebyl zaměřen jen na dospělé – děti si užily kreativní dílničky, kde si mohly vlastnoručně vytvořit barevné odznáčky a dekorace s podzimní a dýňovou tematikou. Malé výtvarníky tvoření očividně bavilo a mnozí si své výtvory pyšně odnášeli domů jako hezkou vzpomínku na příjemné odpoledne.

Velké díky patří všem šikovným amatérským kuchařkám a kuchařům, kteří s láskou připravili rozmanité dýňové po-

foto Kateřina Paulíková

choutky, a také firmě Oleje Bartoš, která věnovala dýňová semínka pro další tvoření i inspiraci do kuchyně.

Dýňoplk 2025 se nesl v duchu společného sdílení, radosti z jednoduchých věcí a oslav podzimu, který je pro podobná setkání jako stvořený. Tato srdečná komunitní akce znovu potvrdila, že když se spojí dobré jídlo, hudba a lidé, vzniká kouzelná atmosféra, na kterou se dlouho vzpomíná.

Halloweenské odpoledne v Lanžhotě přilákalo malá i velká strašídla

redakce

V neděli 2. listopadu ožilo lanžhotské náměstí a muzeum v duchu strašidelné atmosféry. Město Lanžhot ve spolupráci s pizzerií Toscana připravilo pestrý program pro všechny milovníky Halloweenu.

Odpoledne odstartovaly strašidelné soutěže na náměstí, kde si děti mohly vyzkoušet odvahu i šikovnost. V muzeu se mezitím otevřela Škola čar a kouzel, kde malí čarodějové a čarodějnice trénovali své kouzelnické dovednosti. Nechybělo ani halloweenské občerstvení, fotokoutek a oblíbená stezka odvahy, která začínala ve dvoře mateřské školy a postarala se o pořádnou dávku napětí i smíchu.

Velké poděkování patří pizzerii Toscana, Mateřské škole Lanžhot, všem organizátorům, dobrovolníkům a také MartinaK dorty – dezerty, která připravila výborné dezerty. Díky všem si mohli návštěvníci užít krásné podzimní odpoledne plné zábavy, kouzel a dobré nálady.

foto Kateřina Paulíková

Ze života dětských cimbálových muzik v Lanžhotě

redakce

Od posledního článku v lanžhotském zpravodaji se toho v životě dětských cimbálových muzik v Lanžhotě událo mnoho. Když pomineme bezpočet zkoušek, na kterých děti pilně cvičí a sehrávají se, povedla se nám i řada vystoupení, kde jsme reprezentovali nejen slováckou písničku, ale i Lanžhot. K již tradičním lanžhotským akcím patří účast na Dni matek, Jarním zpívání Ženského sboru, Farním odpoledni a Předhodovém zpívání Mužského sboru a pořadatelství Podzimní besedy u cimbálu a jarního Setkání dětských cimbálových muzik.

Jarní zpívání ženských sborů bylo pro starší muziku dvojitým křtem. Krom doprovodu všech vystupujících sborů jsme společně muziku pokřtili i jménem - cimbálová muzika Kanafaska. Jak pěkně poznamenala paní Prajková: „Tak, jako kanafaska, jakožto tvrdá sukně, nese celý lanžhotský kroj, tak ponese tato cimbálová muzika lanžhotské písničky a bude z nich rozdávat radost."

Trojitý křest zažila také mladší Cimbálečka: v kroji, na festivalu a v zahraničí.

MFF Velké Leváre

Posledního května jsme přijali pozvání do Velkých Levár na MFF Detské krojované slávnosti, kde jsme s pořadatelským souborem Leváranek navázali přátelství a spolupráci, která již nese své ovoce. Dalšími festivaly byly pro Kanafasku pokračující spolupráce se Slováckým krůžkem Hrozen z Velkých Bílovic na Folklorním festivalu Újezd u Brna a hanácko-slovácké slavnosti Kraj beze stínu v Krumvíři.

Poslední prázdninový týden jsme společně strávili na cimbálkovém soustředění v rekreačním středisku Radost u Kyjova. Týden společného muzicírování, výletů a her v krásném prostředí Chřibů (téměř bez mobilního signálu) byl

úžasný. Kanafaska využila přípravu hned na Předhodovém zpívání, kde kromě doprovázení Ženského sboru předvedla i nové pásmo lanžhotských písní.

Vrcholem sezóny se stal již třetí ročník „Podzimní besedy u cimbálu“, který doslova rozezvučel třetí říjnovou sobotu sál Společenského domu v Lanžhotě. Naše pozvání přijali malí a mladí muzikanti z Valtic, Vekých Bílovic a Velkých Levár na Slovensku. Celé odpoledne bylo naplánováno jako společné muzicírování, což hostující muziky splnily do důsledku.

Cimbálofka Leváranek, jejíž dvě složky vede Karolína Bui Duc Valachovičová, spojila při svém vystoupení děti z mladší i starší skupiny v jednu muziku. Veronika Svačinová přivezla z Valtic dokonce děti a mládež ze čtyř muzik. Od nejmenších houslistek, které hrály na „nejmenší housle na světě“, až po ty, kteří už si cestu sami odřídili, se na pódiu sešlo 33 muzikantů. To byl teprve „les smyčců“. Krásné bylo vidět, jak starší muzikanti „vedou“ a pomáhají těm mladším. Posledním hostem byla lanžhotskému publiku již známá dětská cimbálová muzika z Velkých Bílovic, která doprovází dětský folklórní soubor Bílovčánek a přijala tak jeho

FF Ujezd u Brna s SK Hrozen

jméno. Jejich vedoucí Pavla Bukovská je vede folklórně, zatímco na ZUŠ Velké Bílovice výuku nově vede paní učitelka Maršálková.

Po vystoupení jednotlivých souborů už následoval „ring volný“, který zahájily lanžhotské děti dohromady sadou místních vrtěných a verbuňků, ke kterým se hned přidali i ostatní. Nikdo se nestyděl si zahrát „tu svoji“ a ostatní se k němu rádi přidali. A tak by to mělo být. Pokud jsme dobře počítali, vystoupilo celkem 66 dětských muzikantů. A kdyby některé z nich neskolilo nachlazení, mohlo nás být přes sedmdesát. Tak snad příště!

A co máme před sebou? Letos to budou dvě předvánoční společná vystoupení pro lanžhotské a kostické seniory a vánoční koncert ZUŠ Břeclav v lanžhotském kině. A Vánoční dobu uzavřeme na Tříkrálovém koncertě v Barokním divadle ve Valticích. Na jaře, které tu bude ani se nenadějeme, zahrajeme na... Setkání cimbálových muzik, na které Vás už teď co nejsrdečněji zvu!

Přejme dětským muzikám z Lanžhota spoustu úspěchů a nadšených posluchačů! To druhé je, přátelé, na vás.

Cimrmani v Lanžhotě vyšetřovali ztrátu třídní knihy

Aleš Uher

Začátkem října jsme u nás v Lanžhotě mohli už potřetí přivítat legendární Divadlo Járy Cimrmana. A opět to stálo za to. Tentokráte Cimrmani přijeli s jednou z nejstarších her. Divadelní hra Vyšetřování ztráty třídní knihy je také jednou z těch, které se u diváků těší i po více než padesáti letech a po více než tisících reprízách neustále obrovské oblibě.

Nejinak tomu bylo 5. října v sále restaurace Podlužan. Hlediště praskalo ve švech, jelikož vstupenky na představení zmizely rychleji než pověstná třídní kniha, která se i tentokráte hledala marně.

Večer tradičně zahájil „odborný seminář“, při kterém se publikum dozvědělo vše o zapomenutých pedagogických metodách génia Járy Cimrmana. A můžu říct, že i když jsem hru viděl několikrát, tak seminář k této hře se mi líbí po každém zhlédnutí víc a víc. A myslím, že i diváci to neberou jako prostý rozbor cimrmanovsky laděných pedagogických metod a přístupů, ale díky vtipu a nadsázce, tak typické pro cimrmanovský humor, smích a potlesk provázel seminář skoro od začátku do konce.

foto Roman Muller

Už během přestávky jsem zaznamenal zářící oči a úsměvy a krásnou atmosféru mezi lidmi, kterou dokážou tito nestárnoucí herci vytvořit na každém představení. A to prosím pěkně pánové Svěrák a Čepelka oslavili už neuvěřitelné devětaosmdesáté narozeniny. Ano tito dva matadoři a spoluzakladatelé divadla, ač možná někdy lehce znaveni cestováním po různých divadelních štacích, na prknech jeviště omládnou a věk, který mají v občance, by jim člověk rozhodně nehádal. Skvěle jim na představení sekundovali také pánové Rumlena s Reidingerem, bývalí kulisáci, kteří již dlouhou dobu patří také neodmyslitelně k hereckému ansámblu cimrmanovského divadla.

Zápletka samotné hry postavená na tom, že se ztratila třídní kniha a několik let se hledá, jak je to vyšetřováno a co všechno je s tím spojeno, je námět více než úsměvný a je úžasné, jak lze z toho námětu udělat představení, které baví od šedesátých let po současnost.

Skvělé je také vylíčení jednotlivých postav od tříďase, přes ředitele školy, inspektora až po zemského školního radu, který sice v samotné hře nepromluví slovo, ale i přesto to zahraje tak, že na to nezapomenete. Tedy přestože se jednalo o kus, který mnozí znají téměř nazpaměť, herci dokázali, že i po letech se dá hrát s energií a radostí, jako by vznikl včera.

Závěrečný potlesk ve stoje byl zasloužený a dlouhý. Lanžhot opět zažil večer plný inteligentního humoru a laskavé ironie. „Vyšetřování ztráty třídní knihy“ ukázalo, že dobré divadlo nestárne, stejně jako humor. A i když se žádná skutečná třídní kniha neztratila, všichni odcházeli s pocitem, že aspoň na chvíli zmizely jejich všední starosti. A na závěr slova Zdeňka Svěráka:

„Naše divadlo je jediné, které už přes padesát let pátrá po jedné ztracené knize – a publikum nás za to stále odměňuje potleskem.“

Vzniká nová skupina pro místní historii

Tereza Kořínková

Pan starosta mě oslovil s návrhem, zda bych se spolu s několika dalšími nechtěla věnovat zkoumání místní historie. V minulosti už podobná iniciativa vznikla, ale postupem času zanikla. Město se nyní rozhodlo na tuto snahu navázat a zkusit ji obnovit.

Naším prvním úkolem je dát do pořádku kroniku města za posledních patnáct let. V tomto období se vystřídalo několik kronikářů, a proto je potřeba text sjednotit a doplnit o chybějící údaje. Zároveň se chceme zaměřit také na orální historii, tedy na zaznamenávání vzpomínek pamětníků o tom, jak se v Lanžhotě dříve žilo.

V tuto chvíli ve skupině působí pět členů: Božena Kořínková, Pavel Bartoš, Božena Bartošová, Klára Sítková Veverková a já. Pokud by měl někdo zájem se k nám připojit, budeme rádi. Vítáme každého, koho baví objevovat a uchovávat historii našeho města.

Do budoucna připravujeme také podklady pro školní literární procházku, která se uskuteční na jaře. Tématem budou zaniklá řemesla a služby v Lanžhotě. V této souvislosti shromažďujeme informace a budeme vděční za jakékoli podněty, fotografie nebo osobní vzpomínky.

Máte-li doma staré fotografie míst, kde bývaly obchody, provozovny nebo řemeslné dílny,

anebo si pamatujete, kde se nacházely různé služby, budeme rádi, když se s námi o své vzpomínky podělíte. Informace můžete posílat na adresu terezakorinkova15@gmail.com, případně mě nebo některého z kolegů kontaktovat osobně.

REGION PODLUŽÍ

Okénko regionu

Nové nabíjecí stanice pro elektrokola v našem regionu

Marcela Jakubíčková

Dobrovolný svazek obcí Region Podluží rozšířil o letošních prázdninách infrastrukturu pro cyklisty o osm moderních nabíjecích stanic pro elektrokola. Stanice byly strategicky rozmístěny v členských obcích a slouží nejen cyklistům s elektrokoly, ale i ostatním návštěvníkům.

Každá stanice je vybavena:

- nabíjecím systémem pro elektrokola,
- USB porty pro dobíjení mobilních zařízení,
- integrovaným kompresorem pro dofouknutí pneumatik,
- automatickým zámkem, který zvyšuje bezpečnost během nabíjení.

foto archiv regionu Podluží

Všechny stanice jsou navíc zaneseny do mapového portálu Mapy.com, takže si je cyklisté mohou snadno naplánovat do své trasy.

Instalace těchto stanic přispívá k rozvoji šetrné dopravy, podpory cykloturistiky a zvyšuje komfort jak místních obyvatel, tak návštěvníků regionu.

Doplnění redakce: Nabíjecí stanice pro elektrokola bude zřízena také v Lanžhotě, a to v prostoru Infocentra po jeho dostavbě v roce 2026.

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE LANŽHOT

Vánoční zamyšlení

P. Robert Prodělal, farář

Dlouhou dobu se říkalo (a věřím, že i v minulých staletích platilo), že nejznámějším Čechem ve světě je Pražské Jezulátko. Dodnes za touto soškou malého Ježíška putuje na pražskou Malou Stranu do kostela Panny Marie Vítězné mnoho poutníků z celého světa. Paradoxem zůstává, že to, co uchvacuje velký kus světa, tak mnoho lidí z naší vlasti ani nezná. V cizině je toto místo známé stejně jako francouzské Lurdy. Sám jsem se několikrát v době svých římských studií setkal s tím, že spolužáci z druhé strany světa sice nevěděli, kde Česká republika přesně leží, ale Bambino di Praga znala většina z nich. Sami karmelitáni, kteří toto poutní místo v Praze spravují, uvádějí, že postavička Pražského Jezulátka inspirovala francouzského spisovatele Antoina de Saint-Exupéry k napsání jeho nejznámější knihy Malý princ. Na tomto místě prosil o Boží požehnání pro svou literární činnost také tehdy neznámý brazilský spisovatel Paolo Coelho a dodnes na to rád vzpomíná.

Soška Pražského Jezulátka pochází podle dochovaných pramenů ze Španělska, kde byla pravděpodobně v 16. století vyhotovena. Legenda s ní spojená říká, že ji ztvárnil mnich, kterému se malý Ježíšek zázračně zjevil. Podle jiného podání měla tuto sošku vlastnit svatá Terezie z Avily, která darovala tuto sošku své kamarádce, jejíž dcera se vdávala do Čech. Historickým faktem je, že Jezulátko ze Španělska přivezla vévodkyně Marie Manrique de Lara y Mendoza, která se roku 1556 provdala za českého šlechtice Vratislava II. z Pernštejna. Tuto sošku pak dostala jako svatební dar jejich dcera Polyxena z Lobkovic, která ji roku 1628 věnovala klášteru bosých karmelitánů u kostela Panny Marie Vítězné v Praze.

Když v roce 2009 navštívil papež Benedikt XVI. naši vlast, tak hned po svém příletu jel z ruzyňského letiště uctít tuto sošku Pražského Jezulátka a teprve potom následovala cesta na Pražský hrad. „Nejdříve chci vidět Pražské Jezulátko," vzkázal organizátorům.

I my se o letošních Vánocích zkusme zastavit před našimi betlémy a upřeme svůj pohled na malé děťátko v jeslích. Co dnes vlastně říká nám? Mně samotnému? A můžeme si k tomu vzít i slova zamyšlení, která tehdy papež Benedikt před soškou malého Ježíška pronesl: „Jezulátko nám svou dětskou něhou zpřítomňuje Boží blízkost a lásku. Uvědomujeme si, jakou máme v jeho očích cenu, protože právě díky němu jsme se my sami stali Božími

dětmi. Každá lidská bytost je Božím dítětem, a tedy naším bratrem, a jako takovou je třeba ji přijímat a vážit si jí. Kéž by si to uvědomila i naše společnost! Každá lidská osoba by pak byla hodnocena ne podle toho, co má, ale podle toho, čím je, protože ve tváři každé lidské bytosti, bez rozdílu rasy či kultury, se zračí Boží obraz." Přeji nám všem, abychom tuto Boží blízkost a lásku zakusili (alespoň trochu) i my ve svých životech. Abychom lépe pronikli do vánočního poselství „Bůh se stal člověkem". Abychom jej nehledali nad hvězdami či v abstraktních ideálech, ale nalezli ho i v druhém člověku, onom střípku ze zrcadla Boží tváře, ze kterého na mě pohlíží Bůh. To pak je podstata křesťanských Vánoc!

MĚSTSKÁ KNIHOVNA LANŽHOT
Okénko knihovny

Svět knihy s úsměvem

Městská knihovna

V průběhu celého měsíce října probíhala v rámci Týdne knihoven výstava kresleného humoru, zaměřeného na knižní svět – tedy přímo na konkrétní tituly a jejich hrdiny, nebo na knihy, jejich tvůrce a čtenáře obecně.

Zapůjčení výstavy zprostředkoval místní kreslíř Milan Kocmánek, který objasňuje, jak se tento soubor humorných kreseb ocitl právě v naší knihovně:

„Před deseti lety vznikl a jako spolek byl registrován Klub kreslířů a humoristů (KKH), který si klade za cíl udržet v povědomí čtenářů specifické postavení českého kresleného humoru.

Vydáváme humoristický časopis TAPÍR, jsme aktivní na internetu, pořádáme menší společné nebo autorské výstavy po celé republice. A že se nám to celkem daří, dokazuje letošní velká retrospektivní výstava k desetiletému výročí založení KKH v Karlových Varech.

Vrcholem naší činnosti je organizace prestižního mezinárodního soutěžního festivalu ZLATÝ TAPÍR, jehož prvních sedm ročníků proběhlo ve Františkových

Lázních, další pak v Mostě a Hradci Králové. Tyto festivaly jsou vždy tematické – např. lázeňství, cestování a doprava, svět zvířat, historie, gastronomie… A právě jeden z posledních ročníků nesl název Svět knihy. Výběr z této výstavy jsme následně připravili jako malou putovní kolekci pro veřejné knihovny."

Součástí výstavy byla také soutěž, ve které návštěvníci hledali v kresbách názvy čtyř konkrétních knih. Odměnu věnoval časopis Tapír – roční předplatné získala paní Jitka Kostková. Naše knihovna poskytla poukázky do knihkupectví pro další dvě výherkyně: Pavlínu Ciprysovou a Michaelu Chalupskou. Všem výherkyním gratulujeme a ostatním děkujeme za účast.

autor Ivo Chadziev

MATEŘSKÁ ŠKOLA LANŽHOT
Okénko školky

tel.: +420 519 336 209 • www.mslanzhot.cz MŠ Lanžhot

Dívadlo Perníková chaloupka

Martina Buchtelová

V úterý 4. listopadu jsme se vydali do Břeclavi na divadelní představení Perníková chaloupka, které se konalo v kině Koruna. Pro děti ho připravil divadelní spolek, jenž přicestoval až z Litvínova.

Zpočátku to vypadalo, že se ocitneme v klasické pohádce o perníkové

foto archiv MŠ

chaloupce. Po zahájení pohádky na nás však čekalo překvapení – spolek si pohádku poupravil do novodobého stylu. Děti se setkaly nejen s ježibabou, Jeníčkem a Mařenkou, ale také s novými postavami – Ježiklukem a Eliškou, sestrou Jeníčka a Mařenky.

Představení děti zaujalo nejen samotným příběhem, ale i množstvím písniček a veselých scén. Společně se už těšíme na další zajímavá představení, která nás čekají.

foto Daniela Moos, Markéta Šuláková, Martina Buchtelová

Hody v MŠ

Markéta Šuláková

Měsíc září se v Lanžhotě nese ve znamení hodů. Toto se odráží také v začátku školního roku. S dětmi si ve školce povídáme o krojích, stavění máje, zpíváme písně a tancujeme. Připravujeme se na tu velkou slávu, která bývá v Lanžhotě 14. září na svátek Povýšení svatého Kříže.

foto Marek Musil

A letos to vyšlo přímo na neděli. Tradičně začínají hody ve školce, již přes dvacet let, ve středu před hodovou slávou.

Jenže všechno je jednou poprvé. Letos jsme totiž posunuli hodečky na čtvrtek 11. září. Bylo to sice na poslední chvíli, ale poslechli jsme předpověď počasí a ukázalo se to jako správný tah. Nejen, že opravdu pršelo, ale navíc měl chudák stárek Šimon Hrubý problém se zoubkem. Naštěstí čtvrtek byl skutečně krásný den, a tak se nastrojený průvod dětí a lanžhotské chasy mohl odpoledne vydat pro prapor ke stárkovi. Tam po zazpívání a verbování byla všechna chasa pozvána na občerstvení, aby se posílena vydala zpět do školky, kde jsme postavili máju.

Odpoledne jsme si krásně užili a už teď se těšíme na příští rok.

Na závěr bych chtěla moc poděkovat rodině stárka, že i přes vzniklé komplikace vše zvládli a zajistili. Díky patří též vedení města za podporu, děvčatům a chlapcům z chasy za zpestření a pomoc s průvodem a muzikantům, bez kterých by se nám vskutku špatně pochodovalo a hlavně tancovalo. Nakonec ještě velké díky celému kolektivu MŠ.

Podzimní slavnosti

Michaela Brbúchová

Hezké počasí, vůně pečených špekáčků a barevní draci na obloze, tak vypadaly letošní Podzimní slavnosti, které každoročně pořádá Mateřská škola v Lanžhotě. Program nabídl pestrou škálu aktivit, jako je např. tvoření podzimního stromu, nechyběla stezka a letos byl poprvé nachystán krásný podzimní fotokoutek. Děti s nadšením pouštěly draky a pak si pochutnávaly na podzimních dobrotách, které přinesli rodiče, a společně si všichni opékali špekáčky u ohně. Krásné počasí přálo celé akci a návštěvníci si mohli naplno vychutnat pohodovou atmosféru končícího podzimu. Podzimní slavnosti se staly milou tradicí a už teď se všichni těšíme, co přinese další ročník!

MASARYKOVA ZÁKLADNÍ ŠKOLA LANŽHOT

Okénko školy

tel.: 519 336 207
www.zslanzhot.cz

Masarykova základní škola Lanžhot | Knihovnička Mzš Lanžhot | Klubko News

Začátek školního roku plný nových zážitků

Eva Klvaňová

Před časem jsme společně zahájili nový školní rok před budovou školy a s radostí přivítali 35 prvňáčků. Ti s očekáváním, nadšením a možná i s trochou obav vstoupili do světa školních lavic. Než jsme se nadáli, školní rok je ve své první čtvrtině. Čeká nás první pedagogická rada – čas bilancování, hodnocení úspěchů i přemýšlení o tom, co můžeme ještě zlepšit.

Hned od začátku září jsme do výuky zařadili tradiční aktivity –nábor žáků do oddílů TJ Sokol Lanžhot, oblíbené dýňování, tematické návštěvy knihovny, pohybovky pro prvňáčky a druháky či adaptační program pro páťáky. Žáci 9. tříd se již podruhé vydali na exkurzi podzemního zásobníku plynu ve Tvrdonicích, kde se dozvěděli víc o uchovávání, zpracování a přípravě plynu pro běžné využití i o fungování energetiky. Za zmínku stojí beseda pro třeťáky a čtvrťáky se spisovatelkou M. Fišarovou a M. Reilem. Páté třídy se vydaly za brněnskými pověstmi do našeho krajského města – navštívily Starou radnici „pod krokodýlem“, Zelný trh, katedrálu sv. Petra a Pavla, Kapucínské náměstí i Moravské zemské muzeum a divadlo Husa na provázku. Novinkou byla přednáška pracovnice Úřadu práce v Břeclavi pro rodiče žáků devátých tříd, zaměřená na volbu povolání, výběr střední školy a přijímací zkoušky.

Říjen bývá tradičně plný soutěží – proběhla školní kola logické a matematické olympiády, Pythagoriáda a Přírodovědný klokan. Rozběhly se sportovní

foto archiv ZŠ

soutěže – florbal, stolní tenis, fotbal. Odstartoval maraton výuky anglického jazyka s rodilým mluvčím, který se letos poprvé rozšířil i na žáky 6. tříd. Žáci pátých až sedmých tříd absolvovali vědeckou naučnou stezku kolem brněnského planetária a zhlédli program Příběh nekonečných poutníků: Voyager. Deváťáci si pak při akci Kapka fyziky na Střední průmyslové škole v Hodoníně mohli fyzikální zákony nejen zopakovat, ale také prakticky vyzkoušet.

Říjen přinesl také důležitou událost – konkurz na ředitele/ředitelku školy. Touto cestou chci poděkovat všem zaměstnancům školy, rodičům, přátelům, rodičům i žákům za jejich podporu. Na základě doporučení konkurzní komise rozhodla Rada města, že od 1. 12. 2025 jsem jmenovaná ředitelkou školy pro druhé funkční období. Děkuji za důvěru.

Od začátku listopadu zní školou vánoční písně a koledy – přípravy na advent jsou v plném proudu. Chystáme malou vánoční výstavu betlémů a výrobků s adventní tematikou, rozsvícení školního vánočního stromku a prvního adventního okénka.

Přejeme všem krásný adventní čas, spoustu radosti při těšení na Vánoce a příjemná prosincová setkání s rodinou a přáteli.

Běh Boba Zháňala – čtvrté zlato v řadě!

Milan Kocmánek

Závod, který nese jméno hrušeckého rodáka, bývalého úspěšného atleta a československého olympijského reprezentanta, se letos běžel v Hruškách už po dvaadvacáté. Od roku 1999, kdy se závod běžel poprvé, se pořádá každoročně s výjimkou let 2020–2023, kdy jeho pořádání znemožnila nejprve proticovidová opatření a následně tornádo, při kterém

Hrušky patřily k jedné z nejpostiženějších obcí na Podluží.

Už počtvrté v řadě se vrátil putovní pohár pro vítěze po ročním pobytu v čestné vitríně zpět do naší školy! Úspěch je to opravdu cenný, vždyť celou trasu musí postupně s předávkou štafetového kolíku absolvovat 20 závodníků z každé školy – pět z každého ročníku od druhých do pátých tříd.

V letité historii tohoto unikátního závodu se jedná opravdu o mimořádný úspěch, vždyť při účasti většinou osmi škol regionu Podluží jsme čtyřikrát vybojovali také stříbrné medaile (2002, 2009, 2016, 2017) a shodně též čtyřikrát bronzové (2000, 2001, 2003, 2015). Pro úplnost: naše první zlatá medaile je z roku 2010.

Atmosféru závodu dotváří vynikající divácká kulisa – vždyť dnes už mnozí rodiče, kteří povzbuzují své ratolesti, byli před léty na trati v jejich roli. K atraktivitě akce určitě přispívá i to, že startovní výstřel obstarávají a medaile malým závodníkům předávají vynikající čeští sportovci – v minulých letech například olympijští vítězové Jan Železný, Roman Šebrle, Bára Špotáková. Letos převzali naši reprezentanti putovní pohár a zasloužené zlaté medaile z rukou hrušecké rodačky – rychlobruslařky Elišky Slunské.

Nezbývá, než našim malým závodníkům a učitelům, kteří je na závod připravují, pogratulovat a vyslovit přání, aby i v dalších letech vozili putovní pohár do Hrušek zase jenom na jednodenní výlet!

foto archiv ZŠ

Praha očima osmáků

Eva Klvaňová a žáci 8.AB

Na konci října se naši osmáci vydali na exkurzi do Prahy, hlavního města České republiky. A rozhodně se nenudili.

Během dvou dnů zvládli navštívit kostel sv. Cyrila a Metoděje, Tančící dům, Vyšehrad, Staroměstské náměstí s orlojem, Karlův most, Hradčany s chrámem sv. Víta, Nerudovu ulici, Národní muzeum, Kampu, Sovovy mlýny, Lennonovu zeď, Václavské náměstí a mnoho dalších míst.

Nejvíc zajímavostí se dozvěděli při „rychlovce“ na Karlově mostě a „bojovce“ na Kampě. Zajímá vás, jak Karel IV. zajistil pevnost mostu, proč má na soše hlavu na stranu, kde najdete ledňáčka, Bruncvíka či sv. Jana Nepomuckého, kde sídlí politici, nebo co chrání Karlův most před ledovými krami. Chcete znát odpovědi? Zeptejte se jich!

A proč je podle osmáků důležité navštívit a zažít Prahu?

- podívat se na všechny pražské památky, a hlavně na Hrad
- naprosto nádherná byla budova Národního muzea, mám odtud mnoho nádherných fotografií
- Karlův most a ten dlouhý splav byl nejvíc mega
- běžet po Karlově mostě a nevrazit do žádného turisty
- výšlap na Pražský hrad stál za to, i když pršelo
- vidět památky naživo je neskutečné

foto archiv ZŠ

- aby člověk poznal hlavní město České republiky
- jít po celé Praze v pláštěnkách
- krásné byly pražské uličky
- užít si dva dny se spolužáky
- zažít ruch velkoměsta
- zkusit si, jak to chodí ve velkém městě, a rozmyslet si, jestli bychom tam chtěli žít
- k Praze patří zajímavé legendy, byl jsem tam poprvé a bylo to super
- vidět hezká auta a holky
- vidět hezké holky (nebyly tam), vidět hezké památky (byly tam), sushi (bylo tam)
- ochutnat výborný trdelník, třeba ten s dubajskou čokoládou
- užít si nákupy v Palladiu na náměstí Republiky

Dva dny v Praze utekly jako voda. Osmáci si z nich odvezli nejen spoustu nových vědomostí, ale i nezapomenutelné zážitky, smích a přátelství.

„Štajneří“ v Lanžhotě

Svatopluk Štěpánek

Vypadá to jako pohádkový příběh se šťastným koncem, když se pět rakouských bratrů Steinerů zahledělo do očí pěti moravských děvčat. Potom se s nimi postupně oženili a všichni se během pár let přestěhovali i s rodinami do Lanžhota. Stalo se to skutečně ve dvou prvních desetiletích minulého století.

U místních obyvatel to samozřejmě vzbudilo pozornost, když kromě několika židovských rodin tu žádná cizí menšina nežila. Postupně se tu ocitlo přes dvacet občanů s příjmením Štajner. Navíc si všechny rodiny postavily domy podél dnešní Břeclavské a Nové ulice.

Pro pochopení situace, ve které se náš příběh odehrál, se pokusím popsat poměry v tehdejším rakouském mocnářství, kde se tato doba nazývala „Gold Reich (Zlatá Říše)“. Celá ta sláva však závisela na práci dělníků a řemeslníků z Čech a Moravy, kteří stavěli obrovské vídeňské paláce, úřady, mosty a další stavby. Tisíce našich děvčat sloužilo jako pomocnice v rakouských rodinách. Mimo to do rakouského mocnářství proudily obrovské finanční prostředky z provozu továren, dolů, hutí a textilek na území Čech a Moravy. Některé prameny uvádí, že před první světovou válkou pracovalo ve Vídni až 300.000 našich občanů a Vídeň byla považována po Praze jako naše druhé největší město.

Ale zpět k předmětu našeho příběhu. Děvčata sloužící v Rakousku, kde měla

pověst pracovitých hospodyní a dobrých manželek, se po letech těžké služby vracela domů. Určitě to bylo tak i u našich děvčat a jejich pěti bratrů – nápadníků. A k rozhodnutí společně odejít z Rakouska kromě toho pomohla i nastávající zhoršená hospodářská situace v zemi a špatné zprávy z bojišť světové války.

Navazuji na úvod našeho příběhu a uvedu několik informací o jednotlivých bratrech a jejich rodinách. Protože přes všechno úsilí jsem moc poznatků nezískal, vycházím z informací mé matky.

Dům Eduarda Kováře

EDUARD – nejstarší z bratrů byl kovář a pamatuji si, že řemeslo provozoval v Lanžhotě ještě v době německé okupace. Rodinný dům, ve kterém byla i kovárna (číslo 31), stojí dodnes a nedoznal podstatné změny (jeden čas tam byl obchod „u Čekalů"). Manželé vychovali čtyři děti, nejvíce ze všech bratrů. Nejstarší byl Eduard, pak Konstantin a nejmladší Bohuslav, který byl léta ředitelem filmového studia v tehdejším Gottwaldově. Poslední Anna (Hromadová) se později přestěhovala i s rodinou někam na Slovensko.

VIKTOR – můj děda, byl ještě za pobytu ve Vídni slevač. Za pobytu u nás pracoval v továrně na hospodářské stroje bratří Galusových v Břeclavi. Rodina si postavila dům číslo 630 v Nové ulici, který z venku taky nedoznal větší změnu. Rodina přišla do Lanžhota jako poslední v roce 1918 už s desetiletým Ferdinandem a devítiletou Hermínou (Štěpánková). Ferdinand byl později muzikant, hrával na „heligon" v dechovce Františka Uhra (Uhříka).

Dům Viktora

FERDINAD – pracoval na železnici ve Vídni, později pak v Břeclavi a v důchodu chodil za prací do lesa. Rodina si postavila dům číslo 28/669 skoro naproti domu bratra Viktora. Manželé vychovali spolu dvě děti, syna Otakara a dceru Květu (Michalicová).

KONSTANTIN – nejmladší z bratrů a se oženil až v Lanžhotě s Žofií Čekalo-

Dům Ferdinanda

vou, manželství bylo bezdětné. Na místě jejich domu stojí nový dům číslo 12/657.

RUDOLF – pracoval na železnici a dům jeho rodiny stál v místě na vjezdu z Nové ulice na ulici Na Peci.

Dnes tam stojí nový dům číslo 42/555. Rodina měla dvě dcery, Cecílii (Ciprysová) a Albertínu (Procházková).

Jak jsem se už zmínil, o životě rodin za pobytu ve Vídni jsem se moc nedověděl, ale přiblížím aspoň na pár řádcích život rodiny Viktora Štajnera ve Vídni, jak se na něj vzpomínalo u nás doma. Děda Viktor byl slevač ve vídeňské slévárně hliníku, kde se odlévaly formy na klobouky. Byl zřejmě dobře placený odborník. Rodina si tak mohla dovolit pronajmout byt ve vídeňské části zvané Florisdorf. Večer prý děda Viktor hrával na „heligonku“, sousedé se scházeli, posedávali na schodech okolo a často se zpívalo. Taky si rodina mohla dovolit v sobotu navštívit zábavní část města, kterou nazývali „Grinzing“. Za těchto okolností se nelze divit, že babičce Marii (narodila se v blízkém Týnci) se stěhovat z Vídně nechtělo a jak už jsem vzpomínal, stěhovali se jako poslední v roce 1918. Tolik tedy stručně z vídeňského života jedné rodiny Štajnerů.

Zajímavá situace nastala ve druhé polovině 19. století, kdy hrozilo, že jméno „Steiner“ v Lanžhotě zanikne. Vnukové pokrevní potomky neměli a jedinou nadějí byl tehdy ještě svobodný vnuk rakouského dědy Ferdinanda Ludvík Štajner (říkali mu Štajna). Luďa byl muzikant, dechovák a zpíval ve sboru lanžhotských mužáků. Když se nakonec ve třiceti letech oženil, manželka Eva porodila dva syny, Hynka a Luďka. A aby to nebylo málo, tak Luďkovi porodila manželka Petra (Tučková) další dva kluky – muzikanty – dnes osmnáctiletého Vojtu a desetiletého Vaška. Rodinu doplňuje ještě čtrnáctiletá dívka Eva.

Na závěr vzpomenu ještě jednoho vnuka dědy Viktora, lesníka Ferdu Štajnera, který tento rod z Lanžhota „vyvezl“ do malé vesničky nad Vírskou přehradou blízko Bystřice nad Perštejnem. A nejen to, vyvezl tam i kus naší jihomoravské nátury a dodnes tam na něj lidi rádi vzpomínají. Zemřel tragicky v roku 1982. V rodu pokračuje syn (*50) a vnuk (*20), oba Ferdové.

Závěrem můžeme s radostí sdělit, že Štajneři nevymřeli, Štajneři žijí a je jich stále víc.

Po delší době zveřejňujeme další opis zápisku z Fojtíkovy kroniky, tentokrát o Josefu a Rozálii Fojtíkových. Moc si vážíme darování kopie tohoto rukopisu.

Fojtíkova kronika

Josef (1881–1974) a Rozálie (1984–1964) Fojtíkovi

Když jsem se dožil 70 let a moje manželka 67 let, rozhodli jsme se, že pro naše potomky zapíšeme to, co jsme viděli, slyšeli a prožili, aby si mohli utvořiti obraz, jak se u nás dříve žilo. Zapsáno je vše tak, jak nám utkvělo v paměti.

Narodil jsem se 10. května 1881 v domě číslo 48 jako čtvrtlánický syn rolníka Josefa Fojtíka. Měl jsem mladšího bratra Františka. Otec zemřel na úraz v roce 1883. Matka se provdala za Františka Baťku a ten v roce 1888 odjel do Ameriky. Vychodil jsem pětitřídní školu v Lanžhotě. Chtěl jsem do učení, matka mě poslala pracovat na parní pilu v Břeclavi. Od roku 1898 jsem pracoval na dráze v materiálním skladišti ve Floridsdorfu u Vídně. V roce 1902 jsem nastoupil do vojenské služby k 11. pluku dragounů ve Štokravě. V roce 1903 jsem se oženil a v roce 1905 šel jako četař do civilu. Nastoupil jsem zase u dráhy ve Floridsdorfu. V roce 1910 jsem se nechal přesadit do Břeclavi do skladiště, kde jsem byl jmenován skladním mistrem a po převratu oficiálem. V roce 1919 jsem byl zvolen starostou za stranu sociálně demokratickou do roku 1923. Bydlel jsem stále v Lanžhotě a do práce jsem přijížděl, v roce 1936 jsem byl dán do penze.

Moje manželka se narodila 9. února 1884 v domě číslo 412 jako čtvrtlánická dcera Jana Horáka, který v roce 1888 odjel do Ameriky, kde při příjezdu zemřel. Zůstali po něm ještě dva syni Michal a František. Matka se provdala za Janulíka. Manželka vychodila 5. třídu školy obecní. Byla zaměstnána při hospodářství až do provdání.

S manželkou jsme se brali z lásky a proti vůli našich matek. Vychovali jsme šest dětí. Byli jsme spolu šťastni. Museli jsme oba pracovat, manželka více než já, ale pracovali jsme rádi, bylo to pro naše děti. Největší štěstí, které mne potkalo bylo to, že jsem dostal takou ženu, jako je moje man-

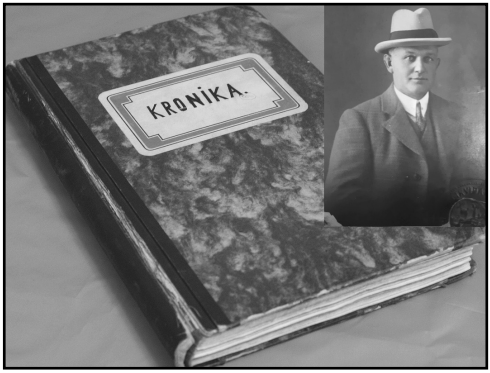

želka. Vždy dobré nálady, ve všem měla pořádek, hlavně finanční. Se sousedy žila ve shodě, nikdy mi neřekla špatné slovo, vážil jsem si jí a děkuji zato, že tento náš život jsme spolu šťastně a spokojeně prožili. Potkalo nás i mnoho neštěstí, ale to jsme v naší lásce jeden k druhému přetrpěli a měli jsme mnoho radosti z našich dětí. To vše dělá život krásný. Teď už je pro nás život krásný jako podzimní den.

Koupání

Koupat jsme se chodili do járku nebo do Kúta. V járku byla voda hluboká dva i tři metry, ale kdo to znal, mohl přejít járek s vyhrnutými třaslavicemi, kde voda narážela na břeh, tam byl hlubočina, proti byla mělčina a štěrk, a tam bylo naše koupaliště. Kluci se koupali s mladými děvčaty společně, dorostlí zvlášť. Starší lidé se nechodili koupat, jen uhláři. Já jsem se učil plavat, když mi bylo sedm let. Učení bylo lehké, starší bratři nebo hoši chytili kluka a vhodili na velkou vodu, ten se bránil, aby se neutopil, ti jej chvíli nechali, pak jej vytáhli, ten kašlal, některý plakal, ale už se vody nebál a zkoušel to sám, věděl, že kdyby se topil, že jej vytáhnou. U Uhlenky na flekách se pásal dobytek, tento jsme naháněli z břehu do járku, než skočil, chytil se kluk ocasu a skočil s dobytkem do vody, u prvního mostu dobytek připlaval na mělčinu a kluka vytáhl na ocasu a hra se opakovala. Jednou jsem skočil s volem, Třetina za mnou, Uhlíř za ním, Uhlířův vůl skočil na ocas, na kterém visel Třetina, toho odtrhl, on neuměl dobře plavat, byl tím nárazem odhozen a topil se, jen rukou mával nad vodou. Podařilo se mi jej uchopit a vytáhl nás vůl oba. Jeden kluk udělal most, Třetinu jsme položili žaludkem přes něj, voda z něj vytekla a byl zdráv.

ilustrační foto

Každý rok se u nás někdo utopil, i plavci, buďto spadl pod led nebo skákal při velké vodě u Šlajsi nebo pod mlýn do vln, kde jej uchvátil vír. Jedni skákali u Šlajse před stavidla, voda je vnesla pod ně, lamfeštami, kde šla velmi prudce, dříve tam hnala pilu, vhodila je na velkou hlubočinu, tam byly víry, oni roztáhli ruce i nohy a vír se s nimi vrtěl a nemohl je stáhnout dole, jen chrčel, až je pustil.

Bylo to moc nebezpečné, jedni to zaplatili životem, ale druzí to dělali dál. Fojtíci, dva bratři, byli dělníci v lese a u sedláků, říkali jim hastrmani, byli malé, zavalité postavy, nemluvy, plavali jako kačeny, nechali se chytnout vírem a o kus dál vyplavali ve vlnách. I můj strýček Fojtík skákal před stavila, víckrát jsem byl přitom, bylo mi už 19 let, ale já jsem neměl odvahu ani žádný druhý mladý. Ti dva Fojtíci se dožili přes osmdesát let, oba byli svobodní a žili spolu, vařili a prali si sami, ten jeden padl při frontě 1945.

Nejvíce jsem se koupával u prvního stávku v járku a pod salašem. Když v poledne udeřil zvon, všichni jsme vyskočili na břeh, aby nás nechytil hastrman. Když plavalo po vodě jablko, všichni se mu vyhýbali, že to nastrážil on, a kdo jablko

uchopí, bude potopen. Kde se koupala dospělá děvčata, tam hoši nešli.

Kluci do deseti let se koupali nazí, dospělí si uvázali modré zástěry, tuto prostrčili mezi nohy a konce zastrčili vzadu za šňůrku od zástěry, to byly plavky. Mladá děvčata si uvázala před sebe modrou zástěru, starší měla sukni, kacabaju a šátek na hlavě. Oblékala se na břehu za vrbím.

ilustrační foto

Bylo mi jedenáct let, dělala se sena a já jsem šel přes járek na jahody na Křenovú. Vyslékl jsem si šaty a přenesl je přes brod, který jsem dobře znal, na druhý břeh a skočil jsem do jámy, že si zaplavu. Tam od Lanžhota bylo utrženo kus břehu a vyčníval nad vodu, u něj bylo dva metry hluboko. Po vodě od něj asi 10 m již dospělý muž stačil a dále šikmo přes járek byl brod, tam přicházely ženy a nesly z lesa dříví nebo trávu a ohnuly sukně až po břicho, aby se neumáčely. Kluci se ukryli v křoví a dívali se, jak přicházejí. Já jsem se šel obléct a vidím, jak od Lanžhota jde šest žen a Kostka, oni s hráběmi a on měl vidle a povídá mi: „Chlapečku, dá se tady přejít?“ A ukázal na smeknutý břeh. Já v domnění, že Kostka, kterému už bylo přes třicet let, umí plavat, řekl jsem, že se tady brodí, a už jsem se bral k šatům. Kostka zul pantofle, dal je na vidle, ohnul třaslavice, slezl na utržený břeh, který byl zároveň s vodou, a vykročil do vody. Né, aby zkusil vidlemi hloubku, jen zvolal „áááááá“ a už byl pod vodou, jen slaměný klobouk plaval na vodě, v zápětí vyplavaly vidle bez panfoflí, pak se objevil Kostka, cosi chtěl volat, ale zase se potopil, ale už asi 6 m dál, ženy křičely, já jsem věděl, že se z toho dostane, objevily se ruce, pak hlava, tam už stačil. Ještě jsem viděl, jak kašle, ale na odměnu za poradu již jsem nečekal, popadl jsem šaty a až u lesa jsem se oblékl. Kostkovi jsem dlouhý čas nešel na oči.

Habánský poklad

Z knihy Kde modrý plamének hoří Pověsti z kraje pod Lopeníkem, Buchlovem a Pálavou

Alena Bartošíková, Jan Kropáč, Václav Richter

Do dnešní doby se v Lanžhotě vypráví, že pod mnoha domy jsou několik kilometrů dlouhé a složitě rozvětvené sklepy starých obyvatel – habánů. Pravda, mnohé z nich jsou již pobořeny a na různých místech zasypány, ale leckterý „Lanžhočan“ se chlubí, že právě jeho vinný sklep je pozůstatkem habánského podzemí. Vypráví se také, že když habáni museli opustit jih Moravy za trest, že nechtěli přestoupit na

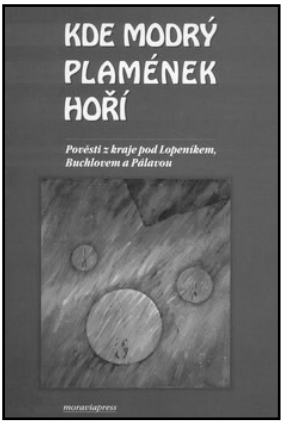

katolickou víru, nesměli si nic odvézt. Veškeré poklady, kterých měli hojnost – dával prý jim je sám ďábel, s nímž byli ve spojení – museli nechat na místě. Proto je zazdili.

Mnozí lidé se již v minulosti snažili habánský poklad najít. Zatím bezvýsledně. Poklady prý sice jsou v lanžhotských sklepech dodnes uloženy v sudech od vína, ale může se k nim dostat jen ten, kdo zná tajemný vchod do sklepů a tajné heslo. Za humny u domu, v němž dlouhá léta bydleli Mikuličovi, jsou prý nehluboko v zemi zakopány železné dveře, vchod do podzemních chodeb. Za těmito dveřmi hoří oheň, u kterého stojí několik sudů se zlatým smolcem. Na prvním dřímá černý kohout se zlatým hřebenem, který hlídá habánské poklady. Kdo se k nim chce dostat, musí projít kolem něho a pronést heslo, které znali jen habáni. Kdo by vstoupil do chodby a heslo neznal nebo popletl, toho kohout začaruje. Proto se lidé bojí odkopávat hlínu a hledat ukryté poklady.

K dosažení pokladu vede jediná cesta. V době, kdy se o Vánocích slouží půlnoční mše, je kohout bezmocný. Odvážlivec však musí beze slova vyhrabat hlínou zasypané dveře, proběhnout chodbou, do upotřebených „onuček“ nabrat ohně hořícího na sudu s pokladem a rychle utéci. Za hodinu za ním železné dveře samy hlučně zapadnou. Kdyby však odvážlivec promluvil nebo nebyl dostatečně rychlý, zahynul by hlady, protože by se přes zavřené dveře nemohl dostat ven.

Jestliže se přesto někomu podaří přinést ohýnek domů, musí jej posypat drobty chleba. Tím ohýnek přestane pálit a promění se v peníze, ve vytoužený poklad, který majiteli přinese štěstí a požehnání. Ještě dlouho po svém nuceném odchodu z Moravy a z Lanžhota chodívali habáni tajně nabírat zlatého ohně ze sudu. Pokladů nikdy neubývalo a ohýnek nad vinnými sudy vždy dorůstal do původního tvaru.

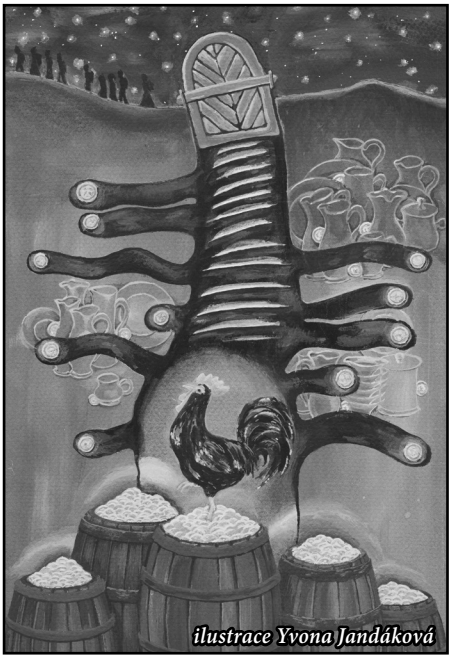
ilustrace Yvona Jandáková

Ohlédnutí za životem Emíla Kadlčíka

Marie Petrlová a manželé Meluzínovi

„Tak jako básně i život se hodnotí ne podle délky, ale podle obsahu."
Seneca

Takovým zručným řemeslníkem byl Emil Kadlčík. Byl to skutečný mistr nejen svého oboru. Narodil se 16. 7. 1884. Jak bylo zvykem v té době, i on jezdil za prací do Vídně. Mladý Emil tam pracoval jako stolařský tovaryš. Při cestách do Vídně se seznámil s Terezií Kastnerovou, se kterou se po čase oženil. V roce 1912 založil na Luční ulici č. p. 682 malou stolařskou dílnu. Spolu vychovali tři syny. Prvorozený Emil, narozený v roce 1908, by se stal pokračovatelem svého otce. Měl velký zájem o stolařské řemeslo. Neštěstí nechodí po horách, ale po lidech. Onemocněl tuberkulózou, která ukončila nadějný mladý život v pouhých 17 letech. Druhý syn Josef, narozený v roce 1910, vzorný žák a student břeclavského gymnázia, po smrti své matky v roce 1928 projevuje touhu pomáhat lidem a absolvuje studium lékařské fakulty s červeným diplomem. Jako primář nemocnic v Kroměříži a Krnově dokazuje, že volil správně. Prostý, veselou povahou a vstřícností k lidem byl uznávaný a oblíbený. Rodný Lanžhot nepřestal milovat a s rodinou nevynechal žádnou příležitost jej navštívit a s přáteli si zazpívat a zavzpomínat. Nejmladší syn Stanislav, narozený v roce 1917, se

Emil Kadlčík, syn Stanislav, snachy Zdena a Zita a vnuk Pavel

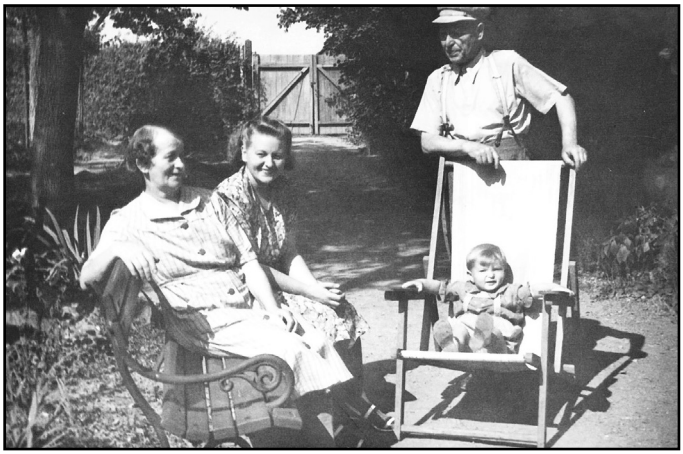

věděli, ke komu se obrátit, kde najdou pomocnou ruku. I přesto firma zahajuje práci. Přichází rok 1948, který se stává pro stolařského mistra osudným. Na dílnu je vznesen požadavek převést stolařské stroje do OSP Břeclav. Z dílen se stává sklad materiálu OSP. Syn Stanislav postupně rozdává stroje občanům a obecní škole do školních dílen. Mnohé ještě dnes slouží v domácích dílničkách. Ukončuje živnost a část dílen bourá. Jeho otec po bohatě naplněném životě prací, láskou a oběta-

vyučil stolařem a splnil tak možnost pokračovat v otcově odkazu. Z jeho vzpomínek předávaných své dceři a zeťovi víme, jak těžce, ale cílevědomě začala firma po 1. světové válce růst. Přestává výroba vojenských kufrů a beden, vykupuje se sousední pozemek a staví se nová jednopatrová budova o ploše 280 m2. Emil Kadlíček zdůrazňuje své schopnosti a znalosti. Pro potřeby firmy vyrábí vlastní přípravky a stroje. Sám ve volných chvílích vyřezává sošky. Pro potřebu firmy zřizuje vlastní výrobu elektřiny, kterou dává k dispozici i sousedům. Začíná hromadná výroba hraček, skříňky na rádia a samozřejmě nábytek a stavební prvky. Objem výroby umožňuje zaměstnávat až 25 lanžhotských občanů. Přichází 2. světová válka, omezení výroby a neblahé ukončení při osvobozování obce. Jako mnoho jiných v obci jsou dům a dílny poškozeny. Následná oprava budov v ceně 71 000 Kč ztěžuje rozjezd firmy. Také sousedská výpomoc při opravě vytlučených oken překližkou a řezivem byla nemalá. Lidé

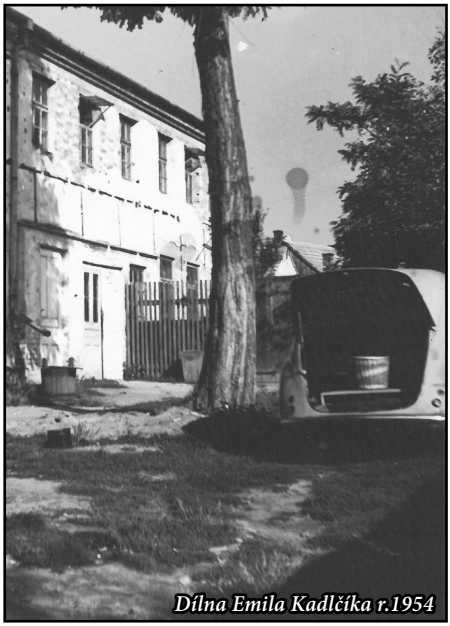

Dílna Emila Kadlčíka r.1954

vostí pro rodinu a bližní opouští v roce 1951 tento svět. Zbytek dílny až do roku 1970 slouží sousedům při stavebních pracích a následně je přestavěn manžely Meluzínovými na bytovou jednotku. Stanislav Kadlčík od roku 1952 pracoval až do důchodu jako vedoucí oddělení dopravy v n. p. Gumotex. Rodinnou tradici udržuje pravnuk Dušan a jeho pradědeček tam nahoře je jistě hrdý. Vystudoval dřevařskou školu a pracuje jako projektant nábytku a interiérů. Emil Kadlčík s manželkou, svými syny a manželkami spí svůj sen na lanžhotském hřbitově. Jeho jméno je právem zapsáno v pamětním listu muzea Lanžhot jako velký vzor pro další generace.

Dům Emila Kadlčíka - dílna navazovala na dům ve dvoře

Stolařská dílna r. 1914

Utajené zahrávání hodů

Vladimír Ciprys

Sobota 16. srpna 2025 věštila, i přes chladnější ráno, krásný letní den, a tak jsem se rozhodl porušit stereotyp posledních let a namísto k Lednici jsem po delší době vyjel na kole směrem k Pohansku. Chtěl jsem si prohlédnout některá místa spojená s bývalou lesní železnicí lužních lesů, tzv. „Drážkou", na kterou si ještě mlhavě vzpomínám z doby, kdy jsem na břeclavské pile v 60. letech bydlel. První zastávkou byl podjezd pod železniční tratí na Lanžhot, kde „Drážka", která byla postavena ještě dříve než hlavní trať, vstupovala ze směru od břeclavské pily do lužního lesa. Dnes je podjezd upravený a je vyzdobený, jako i jiné podjezdy a podchody, moderními malbami „graffity". Stopy po „Drážce" připomíná snad jen betonový sloupek, bývalý, nebo symbolický pražec, který se tyčí před drátěným plotem chrá-

(1)

(2)

nícím oboru (1, 2) a lesní alej, směřující k Lánům. Další moje zastávka byla na Pohansku, pak jsem již pokračoval po Anglické cestě k Lánům a k Dúbravce.

Před vstupem na Pohansko se na levé straně cesty tyčí nad listnatým podrostem mohutný dub, jako strážce areálu, který pro mě osobně symbolizuje podobu jelena s obrovským parožím (3). Cestou po valu hradiště jsem si povšiml, že v místě velkomoravského kostelíka probíhají nové zemní práce. Předpokládám, že by zde mohl pokračovat další archeologický průzkum, anebo snad i rekonstrukce kostelíka, obdobně, jako je tomu v archeoparku u dolnorakouského Asparn v blízkosti Mistelbachu, kde právě odkryvy z Pohanska posloužily jako podklad pro výstavbu jeho kopie.

Archeologické nálezy na Pohansku byly v bouřlivém období na konci šedesátých let minulého století na krátkou dobu zpřístupněny veřejnosti, a protože jsme v té době bydleli v podnikovém domku na břeclavské pile, prakticky naproti Pohanska, tak jsme toto místo s malým synem často navštěvovali. Zatímco zámeček tehdy působil omšele, archeologické odkryvy základů velkomoravského kostelíka zářily bělobou, byly udržované a řádně označené informačními tabulemi (4).

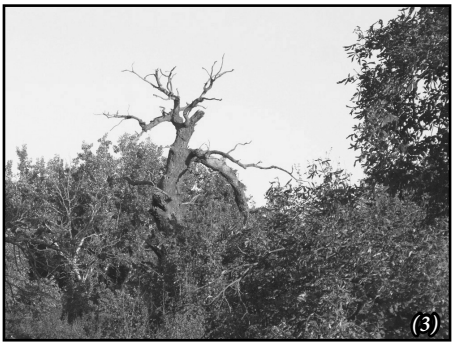
(3)

Kousek za železničním podjezdem, u cesty z Břeclavi na Pohansko, se na rozlehlém plochém hrúdu tyčilo několik mohutných stromů, z nichž na levé straně cesty vynikal svou dominancí dnes již zapomenutý dub. Přiložená fotografie připomíná strom ještě v plné kráse v r. 1968 (5). Na tomto místě jsme při našich vyjížďkách s oblibou odložili kola, nebo kočárek, protože pro malého syna byly popadané suché větve ideální místo na prolézání. Po dalších dvaceti letech uzavření a nepřístupnosti oblasti jsme s lítostí zjistili, že velikán nevydržel nápor nepřízně počasí a na jeho místě se dnes vyskytují jen nálety a prořídlé borovice. Často jsem po reliktu tohoto mohutného stromu pátral, ale až

(4)

(5)

po více než padesáti letech jsem v hustém podrostu objevil torzo tohoto velikána, obrovský, již značně rozpadlý a prohnilý pařez (6).

Po krátké vzpomínce na Pohansko pokračovalo moje putování po Anglické cestě k výraznému pravoúhlému ohybu cesty ve směru k zámečku Lány. Na „Drážku" zde upozorňuje i informační cedulka. Lesní úsek železnice ve směru k břeclavské pile je zde vymezen přímou travnatou alejí, která navazuje na lesní alej, o které jsem se zmínil v úvodu článku. Nutno dodat, že i současné turistické cesty často využívají dřívější kolejové těleso „Drážky".

Na tomto místě, v blízkosti bývalých kasáren, si vždy vybavím zvláštní událost, která se sice odehrála již v době před covidem, ale protože se mně přihodila v den mých narozenin, který je současně i dnem odchodu mé manželky, tak se mi zakotvila trvale v paměti. Při tehdejším výjezdu na kole k Pohansku a Lánům jsem se u zámečku Lány rozhodl, že se vrátím domů Kazůbkovou cestou na starou břeclavskou silnici a za železničním nadjezdem odbočím na hřbitov, kde zapálím manželce svíčku. Právě u bývalých kasáren jsem uslyšel silné zasyčení a najednou jsem měl přední kolo úplně prázdné a zablokované. Naštěstí to neskončilo pádem, protože cesta od Lánů zde mírně stoupá a já jsem jel pomalu, takže jsem včas zareagoval. Bylo mi jasné, že jsem chytil defekt, ale zpočátku jsem tápal, co se vlastně stalo. Až po chvíli, po zevrubné prohlídce, jsem zjistil, že mám v plášti předního kola zabodnutou cca 10 cm dlouhou skobu, která propíchla celý plášť těsně pod ráfkem a tím bránila otáčení kola. Bohužel jsem u sebe neměl žádné nářadí a skoba nešla pouze rukama z pláště vytáhnout. V tom okamžiku jsem v duchu probíral všechny možnosti, jak se mohla skoba do pláště, tak zvláštně, a hlavně s takovou silou zapíchnout. Od větších komplikací a chmurných úvah mě naštěstí zachránil jeden lanžhotský rybář, který projížděl krátce po nehodě kolem na mopedu k Dyji na ryby. Musel jsem asi vypadat hodně ustaraně, když zastavil a nabídl mně pomoc. S jeho nářadím jsme

(6)

(7)

skobu úspěšně z pláště vytáhli. Jméno ochotného rybáře si bohužel nepamatuji, ale ještě jednou, díky! Možná si při čtení zpravodaje na mě vzpomenete. Skoba vypadala starodávně, jakoby ručně kovaná, a tak jsem si ji vzal na památku domů a její fotografii uvádím (7). Domnívám se, že mohla vypadnout při přepravě některého starého kmene anebo, vzhledem k blízkosti archeologických nálezů, by mohla být i starší.

Po této krátké vzpomínce již moje cesta vedla k zámečku Lány. Zámeček i přilehlé hospodářské budovy jsou po dlouhé době rekonstrukcí již opravené a na prahu CHKO Soutok působí v místní krajině opravdu jako malý zázrak. Zatímco většina turistů se vydává k soutoku po kratší, hraniční cestě podél řeky Dyje, já jsem zvolil pokračování po Anglické cestě k Dúbravce, která mně v tomto prostoru připadá téměř jako domácí, lanžhotská, zvlášť po tom, co jsem si přečetl ve vzpomínkách manželů Fojtíkových (Lanžhot 1/2025), kolik našich spoluobčanů se na Dúbravce ukrývalo ve strachu o holý život v době těžkých bojů o Lanžhot, v dubnu r. 1945. Úsek Anglické cesty mezi Lány a velkým seníkem je zajímavý zejména pro milovníky alejí starých dubů, jejichž relikty, spolu

(8)

(9)

s keři šípků a planých jabloní, cestu lemují a působí až pohádkovým dojmem (8). Za seníkem (9) se již přes rozlehlé lánské louky dostávám na Dúbravku se známou loveckou chatou, kde se i v dobách nesvobody, kdy oblast patřila do zakázaného hraničního pásma, pořádaly oslavy na počest honů, anebo oslavy různých výročí „prominentů". Sám jsem se jedné takové narozeninové oslavy v pol. 70. let zúčastnil, zábava byla bujará, ale pod přísným dohledem pohraničníků (10). Na Dúbravce se sbíhalo i několik tras lesní „Drážky, a to od Lanžhotu, Soutoku a Lánů a místo představovalo pro lesní železnici významný překladový uzel. Toto místo mám ukot-

vené v paměti ještě z doby, kdy nebylo tak střeženým hraničním a zakázaným pásmem a jako žáci obecné školy jsme tam chodili sbírat popadané žaludy.

Na Dúbravce jsem zvažoval, zda se mám vrátit zpět do Břeclavi po většinou prosluněných lučních cestách, anebo ve vysokém poledním sluníčku využít lesního stínu a po Křenové cestě zamířit k Lanžhotu a navštívit příbuzné. Nakonec zvítězila touha podívat se zase po dlouhé době na místa spojená s dětstvím a pokračoval

(10)

jsem přes louky na Březové, krásná zákoutí kolem Kyjovky, kde ještě pořád najdeme panenskou přírodu s četnými meandry a břehy hustě zarostlé křovinami a travinami, ke státní silnici. Kdysi, ono to vlastně není až tak dávno, bylo to před covidem, to pro mě byla oblíbená předhodová sobotní trasa k návštěvě příbuzných. Od mostu přes Kyjovku je to již jen kousek na Křenovou a na státní silnici k Lanžhotu. U „druháku" jsem se na chvíli zastavil a trošku zasnil nad vzpomínkami z dětství. Zdálo se mně až neuvěřitelné, že jsme s kamarády dokázali bloudit lesem a hrát si, hlavně na vojáky, tak daleko od městečka v místech, kde ještě stále zůstávalo mnoho nevybuchlé

(11)

válečné munice, aniž bychom vzbuzovali strach u našich rodičů. Pozdější generace dětí si již takových dobrodružství neužily, protože oblast byla od začátku 50. let na několik dlouhých desetiletí, i pro občany Lanžhotu, prakticky uzavřena.

Za prvním mostem jsem začal zvažovat, zda si ještě v pravé poledne, po několikahodinové cestě, troufnu na Komárnov, přece jen již nejsem nejmladší. Vážně jsem přemýšlel, že pod kopcem zahnu ke Starému mlýnu a ve stínu jakékoliv pozornosti kolo ke kostelu vytlačím. Vzpomínám si, že jsme jako děcka s jistým nádechem ironie sledovali naše stařečky, jak tlačí kola s nákladem klestí, kopřivy, nebo medunice do Komárnova, to ale jejich kola neměla přehazovačky, ani jiné doplňky

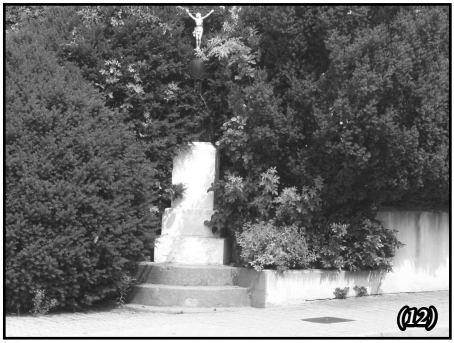
(12)

(13)

k usnadnění šlapání. Nakonec u mě zvítězila ctižádost, šlápl jsem do pedálů a přiznám se, že s vypětím všech sil jsem ve velkém poledním dusnu Komárnov zvládl. Pak již přede mnou byla jen cesta „zadem", kolem Kadlčíkových a našeho humna (dnes Luční a Lipová) a byl jsem doma. Uvítal jsem, že mně sestra poskytla, to již ve velkém horku, azyl a malé občerstvení. Když jsem čekal před domem, upoutal mě v jižním sluníčku pohled na výraznou žlutou fasádu obecné školy, jednu z dominant Lanžhotu, kterou jindy téměř nevnímám a rovněž na opravený kříž. Najednou jsem nabyl dojmu, že Pán Ježíš Kristus na kříži se dívá přímo na náš dům, a aniž bych si to kdykoliv předtím uvědomoval, tak snad nad námi držel celé dětství i ochrannou ruku (11, 12).

Až na návštěvě u sestry jsem zjistil, že v sobotu je u kostela muzika k zahrávání hodů, což bylo dříve téměř nepředstavitelné. Za chvíli přišla Nikolka, vnučka mé mladší sestry Marie, s maminkou a mojí starší sestrou Zdenou a začala procedůra „strojení do rožků", kterou jsem od mládí, kdy chodily k muzice moje sestry, neviděl. Všechny tři byly dokonale pracovně sladěné a musím přiznat, že Nikolka je asi trpělivější, než byly moje sestry a žádnou nervozitu jsem u ní nepozoroval, snad jen obavy, aby jako „stárka", přišla k muzice včas (13, 14). Po odchodu Nikolky k muzice jsem uvítal, že mně moje neteř Ivanka nabídla odvoz do Břeclavi autem, přece jen se dostavila únava, cestou jsme u konzumu „vyložili" sestru Marii, která nemůže chybět na žádné krojové zábavě s Nikolkou a současně druhá sestra Zdena stačila ještě na dálku zkontrolovat s kým Nikolka tancuje. Krásný výlet byl u konce a já jsem získal spoustu podnětů a zážitků, o které jsem se s Vámi pokusil podělit.

(14)

Představitelé tradiční lidové kultury

František Ciprys

Skladatelé písní

V Lanžhotě, i v celém regionu, se v současnosti vyskytují dvě písňové skupiny. Ve 20. století se na Podluží, vlivem lidových skladatelů, vytvořila nová písňová tvorba. Ta popírá princip anonymity, čímž se liší od starších písňových vrstev. Rovněž v ní vstupují do popředí individuální znaky. Tím je rozdílná od tradiční lidové písně, kterou tvořil lid vždy souborně.

Mnoho lanžhotských skladeb se mylně považuje za lidové bez konkrétního tvůrce. K těmto tvůrcům řadíme především Josefa Jožulku Uhra, Vojtěcha Bartoše Kociána, Rozálii Rózku Horákovou a Metoděje Metyna Prajku. Kdybychom však chtěli zjistit dopodrobna, kdo kdy v Lanžhotě složil nějakou skladbu, mohli bychom vyjmenovat řadu dalších občanů.

Metoděj Prajka (1898–1962)

Metoděj Prajka byl známý svou přezdívkou Metyn. Narodil se v roce 1898. Věnoval se hraní na housle, křídlovku a Es klarinet. Svým uměním následoval svou rodinu hrající štrajch a dechovku. Hudební teorii pochytil od otce, dále praxí ve vojenské muzice. Rok po vojně se mu rovněž podařilo krátce studovat na hudební škole v Břeclavi. Skladatel byl však mimořádně hudebně talentovaný.

Na Slovensku, kam se oženil, založil svoji kapelu Dechovou desítku. Psal pro ni valčíky, polky, sousedské, pochody atd. Jelikož nestál o členství v Ochranném svazu autorském, skladby zapisoval jako autor neznámý. I když se vrátil do rodného Lanžhota, jezdil na Slovensko učit mladé muzikanty. Dobře rozeznal jejich předpoklady pro jednotlivé hudební nástroje.

Po zániku Dechové desítky, v roce 1942, přešel s dalšími muzikanty do známé ka-

Metoděj Prajka

pely Františka Juráčka. To už hrál na jeho nejmilovanější dechový nástroj baskřídlovku a později také trombon. V této kapele, známé jako Juráčkovci, působil až do své smrti.

Kolik toho Metoděj Prajka napsal, není známo. Odhadnout můžeme na 250 orchestrálních skladeb. Ty byly na různých soutěžích vysoce ohodnoceny. Za zmínku stojí orchestrální polka Soutěžní. Do povědomí se zapsal také svým rozpisem not pro celé obsazení dechové muziky. Zemřel v roce 1962, kdy na jeho pohřbu zahrálo sedm dechových kapel z Podluží. Metoděje Prajku si dodnes připomínají členové dechových hudeb po celé Evropě.

Rozálie Horáková (1912–1980)

Rozálie, přezdívána Rózka, Horáková se narodila roku 1912 v Lanžhotě jako osmé dítě Josefu a Marii Uhrovým. Skladatelka se živila například pracemi v domácnostech. Se svým manželem Martinem měla dvě děti. Hudební vzdělání neabsolvovala, nehrála na žádný hudební nástroj, noty neznala. Její písně zapisoval do not bratr Josef. Skladatelka se věnovala také psaní básní. Z některých byla vytvořena ucelená pásma k různým událostem.

Rózka Horáková

Rozálie Horáková silně ovlivňovala život písně v minulém století. Skládala je k různým příležitostem, nejvíce ke svatbám, a to jak v rodném Lanžhotě, tak v širokém okolí. Skladatelka si pečlivě zapisovala texty na známé nápěvy písní, kterých vytvořila přes dva tisíce. Tyto písně však po splnění své funkce zanikly, jelikož byly spojeny s konkrétními osobami. „Tetky se z přezpívaných písní dověděly, co se dovědět chtěly, a písně splnily své."

Počet autorských písní, v nichž je autorkou hudby i slov, není přesně známý. Přitom jsou považovány za nejlepší v její tvorbě. Zpívaly se a zpívají daleko za hranicemi Podluží. Mnohé z nich zlidověly, např. Zařechtali koně. U příležitosti stého výročí narození skladatelky vydalo město Lanžhot zpěvník Pěsničky Rózky Horákové, obsahující čtyřicet autorských písní a část textů složených na známé nápěvy.

Vojtěch Bartoš Kocián (1913–2009)

Vojtěch Bartoš používal přezdívku Kocián nebo Kociánek. Vystudoval obor krejčovský, tím se však nezabýval, pracoval u pošty. Do povědomí se zapsal jako organizátor folklorně národopisných slavností. Největší zásluhu však získal skládáním lidových písní, kdy se opět při tvorbě snažil vycházet z regionálního charakteru.

Vojtěch Bartoš Kocián

Rubeš uvádí, že jeho tvorba, autor melodie i slov, obsahuje okolo 500 písní. Skládal valčíky, polky a verbuňky. Za Lanžhotem v poli, Žala naša Anička, Zahrajte mně muzikanti a další známé písně zlidověly díky moravským dechovým kapelám, se kterými jako skladatel spolupracoval. Zmíníme například známou dechovou hudbu Moravanku.

Josef Uher (1933–2024)

Josef, přezdíván Jožulka, se narodil v Lanžhotě roku 1933. Hudební vlohy zdědil po otci, kdy se krátce věnoval harmonice, klavíru a houslím. K literárnímu projevu jej vedla matka. To dokazuje jeho časté přispívání do místního zpravodaje. Články věnuje historii, lidové kultuře a občanům Lanžhota.

V mládí také sklidil mnoho úspěchů ve fotbale. Na konci druhé světové války však přišel kvůli výbuchu protitankové střely o část pravé ruky a palec na levé ruce. Následně prodělal těžkou tuberkulózu. Za pobytu v plicním sanatoriu začal skládat písně. V těch je autorem melodie i slov.

Autor své písně tvořil podle citu a hudební tradice Podluží. Hudební teorii nestudoval. Nejdříve si své výtvory sám nazpíval na magnetofonové pásky. Se svým otcem založili v polovině 50. let v Lanžhotě národopisný kroužek. Od 70. let se projevoval především publicisticky. Kvůli politické situaci se však vrátil k psaní lidových písní. Teprve od 90. let začaly hrát jeho písně moravské dechové kapely. Do té doby skládal bez publicity, ochrany autorských práv a významnějšího uznání.

Za své nejplodnější období považuje 50. léta. Ve svých písních pokračuje v moravské hudební tradici. U slov písní upoutává tematickým bohatstvím. Hlavní témata představují láska a příroda. Jeho tvorba je příznačná nářečím. Tím autor podtrhuje svou regionální příslušnost.

Písně Jožulky Uhra jsou nejenom v Lanžhotě součástí mnoha událostí jak veselých, tak i těch smutných. Z jeho tvorby zlidověly například písně Sbohem buď, frajárko nebo pochod Asenda. V současné době si posluchači oblíbili píseň Forman Jan. Ta je spojena s tragickou událostí při dovezení máje roku 1976.

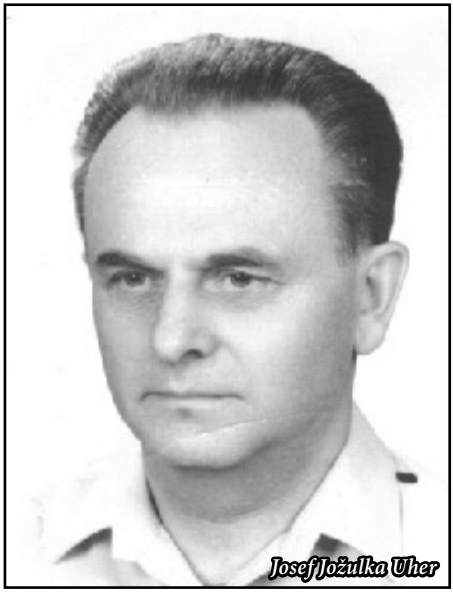
Josef Jožulka Uher

Poslední Habsburkové

Antonín Svačina

V měsíci září a říjnu 2025 opakovala ČT historické drama o rakouské císařovně Marii Terezii. Tato panovnice je pokládána z historického hlediska za jednu z největších postav, které kdy usedly na habsburský trůn. Marie Terezie byla známa svými moderními názory a za jejího panování byla provedena řada osvícenských reforem. Hlavním činem této panovnice bylo, že za její vlády došlo k vytvoření jednotného správního státu a k rozkvětu umění, obchodu a průmyslu. Ale byla to i tato panovnice, která nařídila, aby bylo provedeno v roce 1755 na řece Dyji nové rozhraničení pozemků pro výpočet daně. Toto opatření způsobilo Lanžhotu obrovské škody na majetku, protože tímto bylo Lanžhotu odcizeno asi 3000 ha lesů a luk, které připadly Rakousku. Lanžhotčané skoro dvě století bojovali o navrácení svého majetku, což se podařilo až v r. 1920 a definitivně v r. 1945 vrácením tzv. Pernitálského pastviska.

Marie Terezie

Po vzniku Československa v roce 1918 byla situace tady na jihu Moravy dost dramatická, protože v pohraničí žilo mnoho občanů německé národnosti. Lanžhot patřil v r. 1920 pod lichtenštejnské panství do Dolního Podluží i s rakouskou obcí Suché Krúty (Durnkrut). Břeclav, Poštorná, Charvátská N. Ves, Hlohovec a Valtice patřily do Dolních Rakous pod správu rakouského Mistelbachu. Samotné Valtice byly v tu dobu typickým německým městem, kde žilo 625 Čechů a 2285 Němců. Rozhodnutí o státní hranici mezi Rakouskem a Československem padlo 21. 10. 1919 uzavřením mírové smlouvy Saint-German, kde za základ státní hranice mezi těmito státy byla určena řeka Dyje. K definitivnímu ukončení habsburské monarchie na jihu Moravy došlo 31. 7. 1920, kdy četnictvo a vojsko o síle 1. praporu včetně kulometné roty, obsadilo úsek moravsko – dyjského

trojúhelníku od Lanžhota až po Úvaly včetně Valtic a Břeclavi.

Habsburkové nám vládli skoro 700 let od doby, kdy český král Přemysl Otakar II. padl 26. 8. 1278 v bitvě na Moravském poli, které se nachází asi 30 km jižně od Lanžhota.

Posledním císařem v habsburské monarchii byl Karel I., který zemřel velmi mlád v r. 1922 v 35 letech. Jeho manželkou byla Zita Bourbonská. Moje matka byla Zita, pojmenovaná po císařovně, a teď těchto jmen máme v rodině několik. Následníkem trůnu po Karlovi I. se stal jeho prvorozený syn Otto Habsburk, který se v roce 1961 vzdal nároku na habsburský trůn. Otto žil i se svou manželkou Reginou v Bavorsku, a ještě několik let zpátky byl poslancem evropského parlamentu. Po pěti dcerách měl prvorozeného syna Karla, Otto zemřel 4. 7. 2011 ve věku 98 let.

Jeho syn Karel se narodil 11. ledna 1961 v bavorském Starnbergu, byl pokřtěn a dostal jméno Karl Thomas Robert Maria Franziskus Georg Bahnan. Nemá žádný šlechtický titul, žije jako jediný z Habsburků ve Vídni a smí používat své jméno Karl-Lotringen.

Je promovaný právník, hovoří pěti jazyky a je velmi podobný svému dědovi císaři Karlu I. Po svém otci Ottovi zdědil pomyslné žezlo nástupce na habsburský trůn. Jeho otec mu žezlo předal 27. ledna 2007, takže v případě, že by se habsburská monarchie vrátila, stal by se Karel císařem a zároveň českým králem.

Karel Habsburk se oženil 31. ledna 1993, a to v bazilice v poutním místě Mariazell. Ano si řekl s baronkou Francezkou von Thysen-Bornemissa de Kaszon, dcerou miliardáře, ocelového magnáta a milovníka umění. Svatba byla královská, zúčastnilo se jí přes 800 hostů modré krve, kteří se sjeli z celého světa. Nevěsta dostala věnem 9 milionů Eur, zhruba 230 milionů korun. Zajímavé je místo, kde ji požádal Karel o ruku. Bylo to v Kapucínské hrobce ve Vídni, kde jsou pohřbeni jeho předkové, jako je císařovna Marie Terezie či císař František Josef I. s manželkou zvanou Sissi. Karel s Franceskou bydlí ve Vídni ve vile o 36 pokojích a mají spolu tři děti. Jejich prvorozený syn se narodil 2. 6. 1997 a dostal jméno Ferdinand Maria Balthus Keith Michael Otto Antal Bahnan Leonhard a dostal pro jistotu i tradiční slovanské jméno Zvonimír, takže i další pokračovatel habsburského rodu je zajištěn.

Tolik trochu zajímavostí z historie Habsburků s tím, že se zřejmě už habsburská monarchie opakovat nebude.

Svatba budoucího císaře Karla se Zitou Bourbonskou

O tom, co spojuje „naše“ Dušíčky s „našimi“ Vánocemi

Petr Paulík

Kdysi mě Joza Uher (Jožulka), vyprávěl o svém otci, že se mu líbila latina, prý se naučil a říkával jedno úsloví: TEMPORA MUTANTUR ET NOS MUTAMUR IN ILLIS, čili časy se mění a my se měníme s nimi (doslova: v nich).

Vzpomněl jsem si na tato slova, když jsem letos v onom dušičkovém čase chodil do našeho hřbitova ke hrobu svých rodičů zadem kolem jednoho starého hrobu, který měl v záhlaví namísto tradičního deskového náhrobku vztyčen takzvaný obelisk – tolik známý z architektury starého Egypta, kde však stával ve dvojici před jejich chrámy. Staří Egypťané mu říkali TECHEN a častí starořečtí návštěvníci proto, že jim tento sloup připomínal jejich rožeň (k napichování masa), ho nazvali OBELOS, dokonce jaksi zdrobněle „OBELISKOS“, čili „rožniček“. A tak obelisk proměnou času a lidí – jeho stavitelů, doputoval přes celou Evropu vlastně až do Lanžhota.

O nejen časových, ale i lidských proměnách mne však ubezpečuje na stole ležící dopis z roku 1977 jednoho bývalého pana faráře, který působil v Lanžhotě od roku 1952, kam přišel ještě v době vánoční. Píše, že sloužil předtím už v sedmi farnostech, ale – píše doslova: „Tak zchátralý betlém jako je lanžhotský, jsem ještě nespatřil, tak chudičký a výtvarně ubohý…“ Ten kněz František Kvasnička, rodák ze Staré Říše u Telče, se proto rozhodl zde zjednat radikální nápravu. Znal se s rodákem též ze Staré Říše, spisovatelem Josefem Floriánem, jehož děti, zejména nejstarší syn Metoděj, zhotovovaly krásné betlémy, a tak si pan farář Kvasnička ihned zamluvil u nich zhotovení betléma pro Lanžhot asi v takové podobě, jak ji známe nyní. Musel ovšem nejdříve obstarat k jeho zhotovení lipové dřevo, poněvadž prý v okolí tvůrců betléma se lípa téměř nekácí. Dřevo musel tedy nechat dovést do Staré Říše, kde přes léto vyschlo, a tak se dílo podařilo, jak otec František píše. Betlém stál ve starých penězích asi 50 tisíc korun (měnová reforma 1:50 byla až v roce 1953).

foto Kateřina Paulíková

Pro krojované postavy použil mistr Metoděj Florian jednak soudobé i staré fotografie, jednak prý přijel osobně do Lanžhota na hody a sám viděl. Pravá část Betléma v pozadí znázorňuje krajinu kolem jeho i mistrova rodiště (tedy okolí Staré Říše), s jeho rodným kostelíkem, městem Telčí atd. Oblečení pravé strany je už libovolné, některé staré šaty se nosí právě na Telčsku. A ty naše – podlužácký kroj jistě, dodávám, zhodnotí současný „divák“ též v souvislosti dobových proměn.

Požehnané svátky vánoční přeje Petr Paulík.

Poznámka redakce:

V letech 2009–2010 obnovil figurky pan František Kořínek a malbu na pozadí omaloval pan Ondráček, takže náš betlém je jako nový na další desetiletí.

I kuželkáři stárnou

Radek Janík

Kuželkáři v Lanžhotě otevřeli 16. ročník Uliční ligy. Teprve jsme předali putovní pohár vítězným Veteránům, a už je tu další ročník. Musím ale říci, že kuželky v Lanžhotě začínají trochu stagnovat, možná i lehce upadat – a z toho nemám dobrý pocit. Po těch patnácti letech je znát, že jsme, jak se říká, úplně neomládli. Dostavují se zdravotní komplikace, a možná i trochu ztrácíme chuť.

Nedávno, při jednom fotbalovém utkání, kde obvykle sedím na tribuně pod staršími fanoušky, se mě bývalý starosta pan Polách zeptal, zda už „jedeme kuželky“. A já si uvědomil, jak ten čas letí – právě on se svými kamarády stál u zrodu Uliční ligy a účastí v prvním ročníku psal její historii. A vedlo se jim tehdy velmi dobře – zkrátka zkušení harcovníci.

V době nejlepší slávy se soutěže účastnilo šestnáct družstev a kuželna bývala plná. Letos je nás opět o dvě mužstva méně, tedy devět. Ale nevadí – i s těmi věrnými stálicemi, které to pořád baví, budeme dál bojovat o každý sražený kolek a při tom se něčím dobrým posilníme.

Uvidíme, jak to dopadne. Základní část je naplánována do konce roku, po Novém roce nás čeká play off. Kdo nakonec zvedne nad hlavu putovní pohár? Budou to opět Veteráni, nebo nás překvapí někdo jiný?

Vážím si každoroční podpory manželů Osičkových z hospody U Bartošů a těší mě, že nás opět podporuje firma Libora Sedi, tedy Střechy Seďa. Moc děkuji.

Činnost tenisového oddílu v roce 2025

Jan Hekl, předseda tenisového oddílu

Sezónu tenisového oddílu jsme začali velkou brigádou na úpravu tenisových kurtů.

V průběhu roku jsme provedli opravu oplocení kurtů a běžnou údržbu budovy tenisového oddílu.

I v tomto roce se náš oddíl zúčastnil soutěží družstev. V mladších žácích hrála dvě družstva, dále starší žáci a tým dospělých, který opět hrál nejvyšší krajskou soutěž – divizi.

Všechny týmy odehrály svá utkání velmi dobře a výborně tak reprezentovaly náš klub.

V individuálních turnajích se již tradičně dařilo spoustě našich dětí. Na pódiové umístění v singlu nebo deblu dosáhli naši hráči Kristýna Hasilová, Samuel Rusnok, Martin Diviš a Lukáš Uher, který i celkově ovládl domácí turnaj mladšího žactva ve dvouhře i čtyřhře.

Mimořádného úspěchu dosáhl domácí mladší žák Aleš Holomek, který se zúčastnil letní Tecnifibre tour konané v Plíšková Tennis Academy. Celou tour vyhrál a získal tím tréninky s Karolínou Plíškovou a lístky na turnaj ATP. Firma Tecnifibre si Aleše zvolila za svého ambasadora. Vyhrál i několik celostátních turnajů a se svým deblovým spoluhráčem Lukášem Uhrem vyhráli i několik turnajů ve čtyřhře.

V kategorii dospělých nás na turnajích reprezentují Marie Sokolová a Petr Gál, kteří se umísťují na předních příčkách napříč ČR.

Všem těmto hráčům děkujeme za vzornou reprezentaci.

Velkému zájmu se těší i naše tenisová školička, ve které trénuje 26 dětí. Hráčů i hráček stále přibývá a o budoucnost našeho oddílu se tak bát nemusíme.

Za sportovní i brigádnickou činnost patří poděkování všem trenérům a členům tenisového oddílu.

Zvláštní poděkování za finanční podporu pak městu Lanžhot.

archiv Tenisového oddílu

Co se děje v rodinném centru Paprsek?

Petra Blaščíková

Od září to u nás v rodinném centru Paprsek žije!

Nově se rozběhl pravidelný kroužek Zvídálek pro děti z 1. stupně ZŠ. Malí badatelé se zatím věnovali například šípkům nebo ježkům.

Pro nejmenší děti nadále probíhají aktivity jednou za čtrnáct dní na různá témata, kde se střídají básničky, hry, tvoření, smyslohraní a další zábavné činnosti. Každý čtvrtek je navíc otevřena hernička, kde si děti mohou pohrát a rodiče popovídat u kávy.

Na podzim jsme uspořádali také několik jednorázových akcí. Mezi ně patří například přednáška o dentální hygieně dětí, kde paní Dobišarová vysvětlila, jak správně pečovat o dětské i dospělé zuby, zodpověděla všechny dotazy a dětem přinesla i malou pozornost.

Paprsek
Rodinné centrum

Velký úspěch mělo také Podzimní tvoření, které se konalo 28. října. Děti si vyráběly korunky a masky z listí, svícny, malovaly kaštany a kamínky, skládaly ježky, tvořily podzimní náramky nebo si nechaly ozdobit obličej. Společně s rodiči tak vytvořily krásnou podzimní atmosféru.

Na závěr října jsme uspořádali promítání dokumentu Na sever od slunce v rámci projektu Promítej i ty!

Děkujeme všem, kteří se našich aktivit účastní, a těšíme se na další společné chvíle plné pohody, tvoření a radosti.

foto Petra Blaščíková

Začíná florbalová sezona 2025/2026

Martin Drobík, florbalový oddíl TJ Sokol Lanžhot, z.s.

Zdravím všechny čtenáře lanžhotského zpravodaje a všechny občany města Lanžhot.

Měsícem září nám začala nová florbalová sezona 2025/2026 a chtěl bych se s vámi podělit o první dojmy z nového ročníku.

V první řadě musím říct, že naši muži ukončili svoji dlouhodobou aktivní činnost a po vzájemné dohodě jsme již družstvo mužů v sezoně 2025/2026 nepřihlásili do žádné soutěže v rámci České florbalové unie. Začínali v roce 2002 a největšího úspěchu muži dosáhli v sezoně 2016/2017, kdy hráli divizi, ano, mohli jsme 23 let sledovat výsledky našich mužů.

Děkuji všem hráčům za reprezentaci města Lanžhot v mužských soutěžích.

Dost bylo minulosti, a co současnost? Samá radost! Všechny naše dětské kategorie začaly přípravu na sezonu soustředěním v Chotěboři od 18. 8. 2025 do 23. 8. 2025 pod vedením trenérů, kteří pro ně připravili velmi náročný tréninkový plán, kdy trénovali až třikrát denně. Soustředění bylo zaměřeno na fyzickou přípravu a herní dovednosti. Program byl velmi náročný a děti to neměly vůbec jednoduché. Nakonec byly spokojeny nejen s tréninky, ale také se stravou a ubytováním. Zpětná vazba od rodičů byla také pozitivní, a tím pádem může-

soustředění Chotěboř, archiv florbalového oddílu

me naše letní soustředění považovat za velmi zdařilé.

Po kvalitní letní přípravě jsme bez obav o výsledky přihlásili do soutěží organizovaných Českou florbalovou unií tři dětská družstva – dorostence, starší žáky, elévy a v kategorii mladších žáků hrají naši hráči ve Valticích. Start do sezony nám vyšel nad očekávání výborně. První turnaje všichni absolvovali s výraznými vítězstvími a snad jím tato euforie vydrží a celou sezonu zvládnou k vlastní spokojenosti.

Trenérům držíme palce, aby tréninky i zápasy probíhaly za plné účasti svěřenců a bez negativních situací. Sportu zdar!

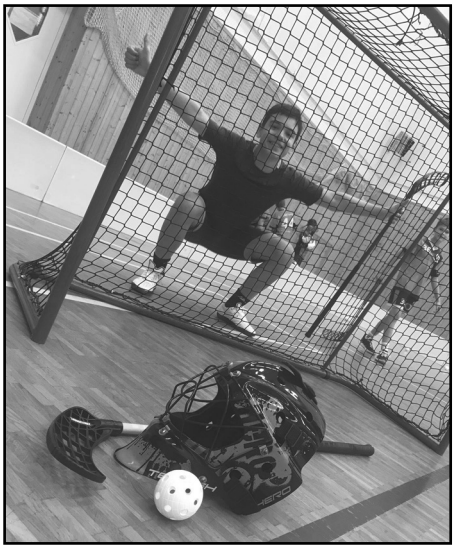

Fotbal podzím 2025/2026

Pavel Tuček, předseda fotbalového oddílu

Zdravím všechny příznivce kopané.

Ve stručnosti bych vás chtěl seznámit s probíhající podzimní částí fotbalové sezony 2025/2026 4. Moravskoslezské fotbalové ligy sk. E.

Do nového ročníku vstoupilo A mužstvo pod vedením nového trenéra, Milana Valachoviče. Nově jsme také byli zařazeni do 4. Moravskoslezské fotbalové ligy skupiny E. V průběhu přípravy odešlo sedm hráčů, za které přišlo osm nových. Kádr se tak stabilizoval. Sezona začala úspěšně. V prvním kole jsme zvítězili na hřišti Štenberku vysoko 1:5. Pak jsme v předkole MOL Cupu porazili 1. SC Znojmo 2:1 a postoupili tak do prvního kola. Los nám přisoudil druholigovou SFK Opavu. Zápas jsme zvládli a dovedli do remízového konce. V penaltovém rozstřelu jsme byli šťastnější a zvítězili 8:7. V následujícím mistrovském zápasu prohráváme derby v Břeclavi. Do druhého kola MOL Cupu nám byl vylosován opět soupeř z druhé ligy, a to SK Hanácká Slavia Kroměříž. V dramatickém utkání jsme dokázali zvítězit 3:1. Pro 3. kolo MOL Cupu nám Jan Koller vylosoval celek z TOP trojky českých ligových klubů, pravidelně hrajících evropské poháry, FC Viktrorii Plzeň. Na hodovní úterý 16. 9. 2025 nás čekal fotbalový svátek. Nejen pro nás, ale i pro široké okolí. Soupeř nepřijel nic podcenit, a tak v jeho sestavě byli i reprezentanti (Vydra, Jemelka, Červ atd.). Před návště-

foto Silvie Hrubá Markovičová

vou téměř 3 000 diváků předvedla Viktorka svou kvalitu, a i když poločas skončil 1 : 2 v náš neprospěch, nebylo o vítězi tohoto utkání pochyb. Druhou půlku jsme inkasovali ještě další čtyři branky a prohráli 1 : 6.

Následující zápas ve Slavičíně však přinesl vystřízlivění. Po třech standartních situacích, které jsme neuhlídali, jsme prohráli 3 : 1. Z dalších šesti zápasů jsme získali 8 bodů, a tak před posledním zápasem, který se odehraje po uzávěrce tohoto zpravodaje, nám patří 6. místo v tabulce.

Muži B se prezentovali střídavými výsledky a jsou před posledním zápasem v tabulce na 11. místě se ziskem 13 bodů.

Pro novou sezonu byl přihlášen do sloučeného Okresního přeboru Břeclav a Hodonín B dorost. Kluci se rozšířené soutěže nezalekli a momentálně jim patří 3. místo v tabulce se ziskem 21 bodů.

Dorost A tak jako loni bojuje o přední příčky v krajské soutěži. V současné době je na 7. místě tabulky se ziskem 20 bodů.

Mladší žáci pod vedením Miroslava Bartoše, hrající krajskou soutěž, drží 5. místo v tabulce se ziskem 18 bodů.

Pro tuto sezonu je u starších žáků problém, že v této věkové kategorii nemáme dostatečný počet dětí. Proto za ně nastupují kluci z mladší kategorie, což se někdy odráží na výsledcích. Kluci pod vedením trenéra Michala Bači si vedou skvěle. Důležité bude pro příští ročník tuto soutěž i přes problémy, které jsou,

archiv fotbalového oddílu

udržet. Před posledním kolem jim patří 9. místo se ziskem 12 bodů.

U těch nejmenších se tabulky nevedou. Starší přípravka zatím jenom 1x remizovala a všechna zbývající utkání vyhrála.

Mladší přípravka má vyrovnanou bilanci, když 3x vyhrála, 2x remizovala a 3x prohrála. Nutno podotknout, že tyto děti nastupují i proti starším dětem.

A naši nejmenší v mini přípravce se hlavně obecně seznamují se základy kopané a dělají nám velkou radost, jako všechny děti, které fotbal baví. Za to je potřeba také poděkovat všem rodičům, kteří v tomto své děti podporují.

Ještě stručně k akcím, které proběhly na našem stadionu.

V červenci zde byla sehrána dvě utkání Československého poháru U17 a U19. Utkaly se spolu SK Dynamo České Budějovice U17 vs FC Spartak Trnava U17. Z vítězství se po penaltovém rozstřelu radovali hráči Českých Budějovic.

Ve druhém utkání nastoupili proti sobě hráči FC Baník Ostrava U19 a MŠK Žilina U19. Hosté ze Slovenska byli šťastnější a zvítězili v řádné hrací době.

V srpnu se v našem regionu odehrál turnaj krajských výběrům žáků U15, Kouba Cup. Uspořádání finálového turnaje bylo přiděleno našemu oddílu. Zúčastnily se ho výběry jednotlivých krajů z ČR a jednoho výběru ze Slovenska, a to výběru Bratislavského kraje.

Vítězem turnaje se stal výběr Středočeského kraje.

Košt v Trnavě

Jaroslav Třetina

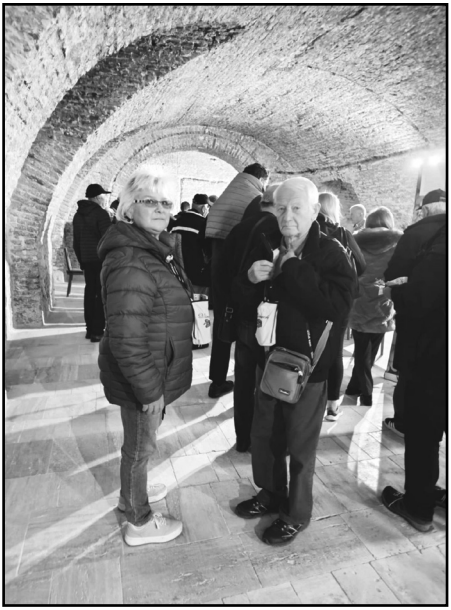

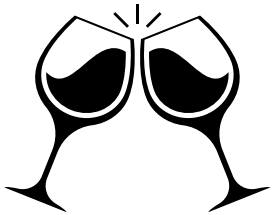

Trnavský spolek přátel vína „Vincech“ a město Trnava pořádaly 25. října 2025 už 22. ročník Deň vinných pivníc. Tato akce se trochu liší od otevřených sklepů, jak jsme zvyklí u nás, a proto se na 30 zájemců rozhodlo tuto akci navštívit. Degustační prostory jsou umístěny ve sklepeních měšťanských domů v historické části Trnavy. Na 26 místech mají vinaři pronajaty prostory, kde svá vína nabízelo přes 50 větších i menších producentů, z malokarpatské, jihoslovenské a nitranské oblasti. Návštěvníci měli možnost výběru podle své chuti a zájmu mezi vzorky od vín suchých až po sladké bobulové výběry. Pestrá nabídka byla i v odrůdové skladbě, od tradičních odrůd přes méně známé odrůdy až po novošlechtěnce. I když převažovala vína ročníku 2024, bylo dost vzorků starších a u některých vinařů se našly už i vzorky ročníku 2025, jako třeba Bouvier, Iršai, ale i Sauvignon. Pořadatelé měli stanovený limit 800 vstupenek, proto vše probíhalo v poklidu, určitě ke spokojenosti všech návštěvníků, vinařů a pořadatelů. K dobrému dojmu přispělo i dobré počasí. Na zátěž z nachozených kilometrů a bezpočet chodů jsme si ani my starší nestěžovali.

Skautský podzím

Tomáš Cibulka

Začátek školního roku jsme ve skautu oslavili zahajovací schůzkou v Lesní šutrovni, kde jsme během vítání nováčků oddílu i slavnostně založili roverský kmen pro starší členy oddílu. Zahráli jsme si několik her, brnkli na kytaru a opekli si špekáček. Konec října se nám nesl v duchu tradiční třídenní výpravy – tentokrát si nás pod taktovku vzal Mimoň a my putovali v nižším počtu 30 lidí do Brna. Ubytování jsme byli tentokrát v moc hezké klubovně v Řečkovicích u místních pionýrů, odkud jsme vyráželi na výlety poznávat Brno. Nechyběla návštěva Svoboďáku s rozchodem, ani ikony Brna – katedrála sv. Petra a Pavla a hrad Špilberk. Skauti si kromě her a skautských dovedností tentokrát zkusili i různé formy virtuální reality a laserové bludiště. Jedním z předsevzetí, kterého se náš oddíl už spoustu let drží, je zasadit každý rok alespoň jeden strom. První listopadovou schůzku jsme se s členy vydali zasadit šest stromků ke sběrnému dvoru. Za hodinku bylo hotovo a my se přesunuli ke Kútu, kde jsme si společně zahráli pár her a zazpívali si.

foto Peter Moravec

Do konce roku toho máme ještě dost před sebou – Slavnost světel, vánoční besídku, ozdobíme v přírodě stromeček pochutinami pro zvířátka a z Břeclavi přineseme betlémského světlo na mši svatou do kostela.

Celý skautský oddíl Bantuové přeje všem občanům pohodové prožití svátků vánočních a do nového roku hlavně pevné zdraví a spokojenost.

Basketbalová sezóna je v plném proudu a lanžhotské hráčky se s chutí pustily do soutěžních zápasů napříč kategoriemi

Michaela Kocourková

Kategorie U10 zahájila sezónu teprve v listopadu. Přesto už se tréninky naplno rozběhly a přípravka čítá okolo 25 dětí – což je dosud největší počet začínajících basketbalistek v historii lanžhotského klubu. Děvčata se představí v oblastním přeboru i na nadregionálních turnajích, kde získávají cenné první herní zkušenosti, učí se týmové práci, vytrvalosti a fair play.

Tým U13 nastupuje v oblastním přeboru a předvádí velmi sympatické výkony. Přestože zatím převažují prohry, tým se drží ve středu tabulky a ukazuje proti loňsku výrazný herní posun. Hráčky dokážou potrápit i soupeřky, které je ještě loni jasně přehrávaly.

Tři hráčky ročníku 2014 – Justýna Košutková, Karolína Stachovičová a Veronika Šošková, se zúčastnily jednodenního otevřeného kempu Jihomoravského kraje, kde si vyzkoušely basketbalový i silový trénink pod vedením jiných trenérů a spolupráci s hráčkami z různých klubů, což přispívá nemalou měrou k jejich hernímu rozvoji.

Družstvo U14 nastupuje v celostátní 1. lize, skupině E, kde si vede skvěle – s vyrovnanou bilancí 4 výher a 4 proher aktuálně drží v tabulce 4. místo a překonává předsezónní ambice. Tým zkušeně vede kapitánka Erika Moravcová, aktuálně nejlepší střelkyně z Jihomoravského kraje, která byla spolu s Emou Ciprysovou vybrána do nadregionálního výběru Jihomoravského a Zlínského kraje. Obě hráčky tak budou Lanžhot reprezentovat na předvánočním turnaji výběrů krajů ČR.

Kategorie U15 působí v Jihomoravské lize, kde patří mezi lídry skupiny B. Děvčata si zatím připsala dvě vysoké výhry

nad Sokolem Podolí (132:10 a 97:11) a smírně zahrála se Žabinami Brno (52:51 a 41:44). To hlavní je však teprve čeká – po základní části přijde play-off, kde se utkají s vyrovnanějšími soupeři ze skupiny A.

Tým žen Sokola Lanžhot navazuje na loňskou sezónu sympatickými výkony a drží se v horní části tabulky Jihomoravské ligy po dvou výhrách nad Jiskrou Kyjov a KP Brno D a prohře s BK Vysočina.

Basketbal v Lanžhotě tak pokračuje ve velmi dobré kondici – daří se rozšiřovat základnu mladých hráček a zároveň udržovat výborné výsledky ve všech kategoriích.

Na závěr dovolte, abychom jménem celého našeho oddílu basketbalu upřímně poděkovali všem za podporu a popřáli fair play rok 2026.

Reprezentace Kynologického klubu Kostice v roce 2025

KK Kostice

V roce 2025 se členové našeho klubu zúčastnili několika akcí. Michal Juroška se psem Arigo Black Safír se od 16. 4. 2025 do 19. 4. 2025 v Dolním Újezdu zúčastnil Mistrovství republiky RKČR 2025 a obsadil v kategorii IGP 3 celkové 6. místo. Postupným získáním potřebného počtu bodů se nominoval na Mistrovství světa IFR 2025, které se v termínu 20. 10. až 25. 10. 2025 konalo v městě Jakabszállás v Maďarsku, kde obsadil v kategorii IGP 3 krásné 16. místo.

Miroslav Hakala s Ysarem Janův Dvůr

Filip Korman se psem Dax Tomanland Kennel se zúčastnil v termínu od 18. 4. do 20. 4. 2025 ve Štěpánově Mistrovství České republiky FCI 2025 a obsadil zde v kategorii IGP 3 celkové 13. místo.

Monika Slámová psem Pery z Cagova Ráje se ve Zbraslavi u Brna zúčastnila

Michal Juroška se psem Arigo Black Safir, autor Pavel Kubinec

Mezinárodního mistrovství MSKS 2025 v termínu od 3. 10. do 5. 10. 2025 v kategorii IGP 3, kde obsadila 9. místo.

Dušan Paulík se psem Tyson z ICP Brno Tuřany se zúčastnil ve dnech 6. 10. - 10. 10. 202 v Červené nad Vltavou IX. ročníku policejní kynologické soutěže psovodů a služebních psů O putovní pohár ředitele Ředitelství služby cizinecké policie, kde získali 1. místo.

Miroslav Hakala se psem Ysar Janův Dvůr se v březnu zúčastnil závodu O Miroslavský pohár se zadáním titulu CACT 2025 a v kategorii IGP 3 získal 1. místo. Dále se v červenci zúčastnil Mezinárodního mistrovství České republiky SČKNO 2025 v Trnové u Plzně, zde obsadil v kategorii IGP 3 celkové 26. místo. V termínu od 3. 10. do 5. 10. 2025 se ve Zbraslavi

Filip Korman se psem Dax Tomanland Kennel autor Hana Toušková

u Brna zúčastnili Mezinárodního mistrovství MSKS 2025, kde obsadil v kategorii IGP 3 celkové 5. místo. Dne 15. 11. 2025 se zúčastnili stopařského závodu, který pořádala ZKO Veselí nad Moravou, zde v kategorie FPR 3 získal celkové 2. místo.

Všem závodníkům blahopřejeme a přejeme mnoho dalších úspěchů.

Monika Slámová a Pery z Cagova Ráje, autor Lea Fialová

Dušan Paulík se psem Tyson z ICP Brno Tuřany

Kastrovaná kočka, spokojení páníčci

Irena Balcarová

Před vchodem domu, na zahradě, u popelnic – právě tam často končí nechtěná koťata. Příběhů o opuštěných kočkách přibývá, stejně jako příspěvků na sociálních sítích, které prosí o pomoc. Přemnožení koček je téma, které si žádá pozornost veřejnosti i obcí.

Věděli jste, že průměrná kočka má koťata třikrát do roka? V jednom vrhu bývá kolem šesti koťat. Kdyby polovina jejich potomků byly zase kočky, kolik koťat by dohromady měly v dalším roce? Nevím, jak vy, ale já už potřebuju kalkulačku. Každopádně odpověď zní: hrozně moc. V České republice žije kolem 60 000 koček bez domova. Důkazem jsou přeplněné útulky a depozita i v našem okolí. Situaci každoročně zhoršují nové várky nechtěných koťat. Právě těch útulky a depozita přijmou kolem 35 tisíc. Každý rok. A nejsou to jen koťata toulavých koček. Do útulků se v drtivé většině případů dostávají koťata koček, které někomu patří. Proč tomu tak je? Spousta majitelů koček a kocourů své svěřence nekastruje. Myslí si totiž, že koťata takzvaně rozdají. Jenže nabídka koťat mnohonásobně převyšuje poptávku. To dokládají inzertní portály, které jen přetékají nabídkami typu „Daruji krásná koťátka do dobrých rukou“. Malá roztomilá klubíčka se často pořizují jako hračka pro děti, která brzy omrzí. Koťata se přitom rozdávají ve věku, kdy ještě nejsou schopna se o sebe postarat. Spousta lidí si řekne: „Je to kočka, ta se o sebe postará.“ Jenže očekávat, že si 6týdenní kotě samo uloví potravu nebo najde bezpečný úkryt, je značně naivní. Koťata ponechaná bez dozoru na zahradě často zbytečně umírají pod koly aut, na podchlazení nebo jako potrava pro dravce. Pokud koťata rozdáváte, ověřujete si, jak se jim v nových domovech daří? Dost o tom pochybuju, protože při počtu koťat, která se každý rok narodí, je člověk rád, že kotě vůbec někomu „udá“. Právě proto každý, kdo podomácku množí koťata, nevědomky přispívá k jejich utrpe-

ní. Statistiky hovoří jasně: každé druhé narozené kotě končí na ulici. Potlouká se po vesnicích, živoří u kontejnerů anebo v opuštěných domech. Trpí hlady, zimou a různými nemocemi, které i roznáší. Z koťat, která bez trvalého přístřeší přežijí, se stávají toulavé kočky. Ty se množí dál a dál a kola přemnožení koček se točí donekonečna.

Přemnožení koček má jednoduché, ale bohužel ne vždy populární řešení – kastraci. Velkou roli hraje neznalost a lhostejnost lidí, i úřadů. Přitom kastrace s sebou nese i finanční výhody. Jen když si spočítáte cenu odchovu jednoho vrhu koťat a srovnáte ji s cenou kastrace, zjistíte, že kastrace se jednoznačně vyplatí. Kastrace kočky nebo kocoura je jednorázová záležitost. Hledání domovů pro desítky nových koťat je starost napořád. Mít doma kastrovanou kočku nebo kocoura je taková pohoda. Nadále loví myši, ale soužití s nimi je mnohem jednodušší. Kocouři neznačkují, neperou se a neriskujete, že je na jejich cestě za milostnými hrátkami srazí auto. Kastrovaná kočka žije déle, protože její organismus není vyčerpáván neustálými porody. A hlavně nemusíte třikrát do roka řešit, kam s koťaty. Bohužel se mezi námi i dnes najdou krutí lidé, kteří koťata topí. Dopouštějí se trestné činnosti, za kterou hrozí dokonce trest odnětí svobody (§ 302 trestního zákoníku 40/2009 Sb.). Stejně tak odložení zvířete za účelem se ho zbavit, je trestný čin. To jsou všechna ta koťata vyhozená v krabici na pole nebo do lesa, v lepším případě ve městě u školy nebo před supermarketem. Takové situace pak musí řešit obec a umístění toulavého zvířete stojí nemalé peníze.

Rozhodnete-li se pro kastraci, dáváte tím najevo, že vám nejen nejsou lhostejná zvířata, ale ani lidé ve vašem okolí. Nikdo nevidí rád kočičí hovínka na dětských hřištích nebo v záhonech soukromých zahrad. Nikdo si nepřeje, aby mu cizí kočka přivedla na svět koťata v dřevníku nebo v kůlně. Nikdo nechce, aby dítě cestou ze školy přineslo domů zablešené nemocné kotě. A noční kočičí vřískání během říje k dobrým sousedským vztahům moc nepřispívá. Právě tohle všechno jsou stinné stránky přemnožení koček v České republice. Zvažte kastraci vaší kočky nebo kocoura. Tak co, uděláme společně tenhle krok pro nás pro všechny?

5 mýtů o kastraci koček

Také si myslíte, že...

1 Kastrace je proti přírodě.

Jezdíte autem a vlakem, užíváte antibiotika, televizi, mobil i operace v narkóze jsou pro Vás samozřejmostí. Nic z toho ale příroda nezná. Stále si myslíte, že kastrace kočky nebo kocoura je výjimka?

2 Máme kocoura. Nás se to netýká.

A víte, že váš kocour může ročně zplodit až 40 koťat? Co s nimi bude, narodí-li se „na ulici“?

3 Kočka má mít před kastrací koťata.

Veterinární praxe prokázala, že opak je pravdou. Nejvhodnější čas na kastraci kočky je před první říjí. Kočka ani kocour ztráty schopnosti rozmnožování neoplakávají, jde o pud daný přírodou.

4 Koťata rozdám známým nebo na inzerát.

Možná někoho ze svého okolí i tentokrát přemluvíte. Možná si kotě vezme neznámý člověk. Co když se k němu ale nebude chovat dobře? Neskončí na ulici? A kam dáte koťata, která neumístíte?

5 Koťata vždycky topíme.

Víte, že tím dle zákona na ochranu zvířat proti týrání 246/1992 Sb. riskujete trest odnětí svobody až na 2 roky? Včasnou kastrací kočky nebo kocoura ušetříte utrpení nechtěných koťat.

Zeptejte se vašeho veterináře na kastraci ještě DNES!

Kastruj.cz

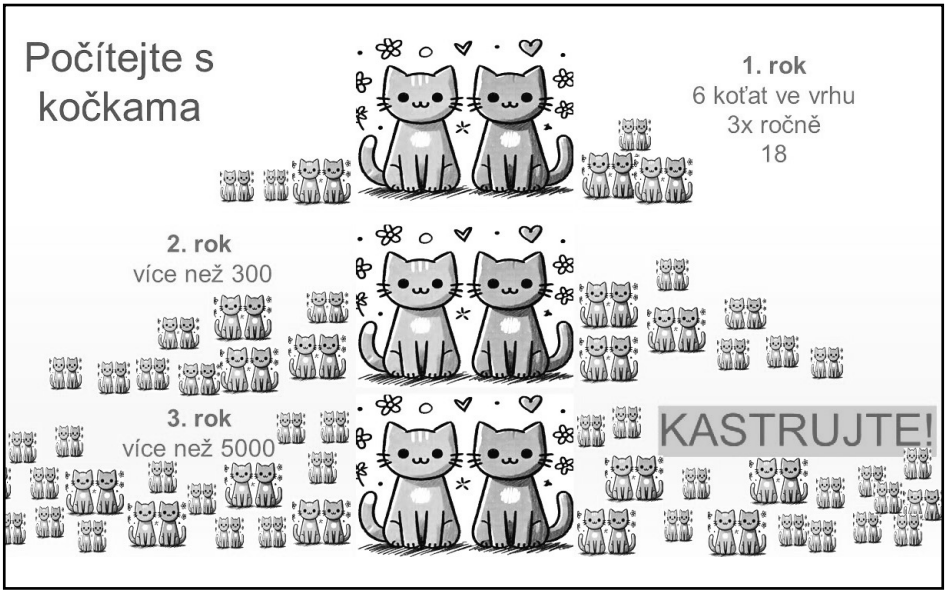

Zpravodaj Městského úřadu Lanžhot vychází čtvrtletně v nákladu 850ks
vydává město Lanžhot, adresa redakce Náměstí 177, 691 51 Lanžhot, IČO: 00283321
e-mail: redakce@lanzhot.cz, tel: 519 336 107, místo vydání Lanžhot
odpovědná redaktorka Kateřina Paulíková, telefon 519 336 107, e-mail: paulikova@lanzhot.cz
Redakční rada: E. Klvaňová, J. Petrlová, S. Hrubá - Markovičová, V. Hostinová, N. Šedivá, J. Malá, L. Topolanská
Vyhrazujeme si právo na úpravu textů. Vyšlo: prosinec 2025
Grafická úprava a tisk dodaných materiálů: Stillus s.r.o., reklamní agentura, www.stillus.cz
Registrováno Ministerstvem kultury ČR, reg. Číslo MK ČR E 11687
Uzávěrka zpravodaje 1/2026 26. 2. 2026
Názory dopisovatelů se nemusí shodovat s názory redakce.

Výlov rybníka Kout

foto Kateřina Paulíková

Dívčí vínek

foto Hanák photo